Пролетарии всех стран, соеди...

УМОВЫ ПАДПІСКІ:
На 1 м-ц—90 к.; на 3 м-цы—2 р. 60 к.
на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.
Зьмена адрасу: мясцовага—10 к., іншагароднага—20 кап.

ПЛ...
За радо...
Пасяр...
Пры шма...
Згодна паст...
бярэцца зьве...

Падпіска і абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. ... 63, уваход з двара, наверх, ад 9 гадз. раніцы да 3-х гадз. дня. ... Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва ўсіх кант...

РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САВЕЦ...

896. р. Д...
Университ...
фундамент...
Университет
февр-цех

ЗЬВЯЗДА

...альн. Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АККП(б)Б.

РЭДАКЦЫЯ І ГАЛОЎН. КАНТОРА
1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дня: тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі—ад 12 да 2-ох гадзіны дня, тэл. № 6-13. 3) Начны рэдактар (друкарня) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-43
Кіраўн. Гал. Канторы
Кантора абвестак і падпіскі } тэл. № 731.

ПЯТНІЦА, 9 САКАВІКА 1928 г.
№ 59 (2365)
Кошт асобнага нумару ўсюды 5 кап.

Год выданьня дванаццаты.

СЕНЬНЯ У НУМАРЫ

Дэманстрацыя пратэсту супроць працэсу Грамады ў Вільні.
70.000 беларусаў пазбаўлены выбарчых праў.
VI кангрэс Камінтэрну.

Хуліганы разграмілі прыёмны пакой і школу ў Барысаве.—Радыёфікацыя рабочых кватэр. — Пастанова Саўнаркому аб самаабкладаньні насельніцтва мястэчак. —Пачалася пабудова унівэрсытэцкага гарадку.—Чым саўхозы Беларусі дапамогуць сялянству.

АРТЫКУЛЫ:

Бяз цьвету і крыві.—Апошнія дзянькі гомельскага Асоавіяхіму.—Палітсклад запасу павінен узяцца за падрыхтоўку.—Камчатковае вызваленьне жанчыны—справа пралетарыяту.

ДЭМАНСТРАЦЫЯ ПРАТЭСТУ ПРАЦОЎНЫХ СУПРОЦЬ ПРАЦЭСУ ГРАМАДЫ

ВІЛЬНЯ, 8. Гэтымі днямі ў Вільні была наладжана дэманстрацыя пратэсту супроць працэсу Грамады. Паліцыя разагнала дэманстрантаў і арыштавала пры гэтым 34 чалавекі. Ад дэманстрантаў адабраны чырвоны плякат.

ХВАЛЯ МАСАВЫХ АРЫШТАЎ
РЫХТУЮЦЦА НОВЫЯ ПРАЦЭСЫ

ВІЛЬНЯ. 8. „Кур'ер Віленскі" паведамляе пр... „заканчэньне ліквідацыі камуністычнай партыі Заходняй Беларусі" на тэрыторыі Сло...кага і Сталпецкага паветаў.

У Сталпецкім павеце агулам перадана судовай уладзе 27 арыштаваных. Між імі знаходзяцца Галена Лябецкая, сакратар акруговае ўправы т-ва беларускае школы, Міхась Бігер, былы старшыня акруговага камітэту Грамады, Павал Крынчук і Аляксей Баль, б. сябры Грамады.

У Наваградчыне і Лідчыне „ліквідацыйная дзейнасьць" улад яшчэ ня скончана. Судовай уладзе перадаць Уладзімер Грыц, член акруговага камітэту кампартыі Заходняй Беларусі, Антось Мельц і А. Аляшкевіч.

Да VI сусьветнага кангрэсу Камінтэрну

Пленум Выканкому Камінтэрну пастанавіў склікаць у бягучым годзе ў Маскве 6-ты сусьветны кангрэс Камуністычнага Інтэрнацыяналу з наступным парадкам дня: 1. а) Справаздача Выканкому Камінтэрну, б) справаздача Інтэрнацыянальнай Кантрольнай Камісіі, в) справаздача Выканкому КІМ'у. 2. Праграма Камуністычнага Інтэрнацыяналу. 3. Аб мерах барацьбы з небясьпекай імпэрыялістычных войн. 4. Пытаньні рэвалюцыйнага руху ў калёніях. 5. Становішча СССР і ЎсеКП(б). 6. Выбары.

Пленум зацьвердзіў прапанозаны Выканкомам Камінтэрну модус прадстаўніцтва сэкцый Камуністычнага Інтэрнацыяналу на 6-ым кангрэсе і даручыў прэзыдыуму вызначыць дакладчыкаў па пытаньнях парадку дня і намеціць склад праграмнай камісіі.

Бюро Выканкому Камінтэрну ў Заходняй Эўропе

У мэтах стварэньня больш цеснай сувязі паміж ВККІ і заходня-эўрапейскімі сэкцыямі Камуністычнага Інтэрнацыяналу, пленум ВККІ пастанавіў даручыць прэзыдыуму стварыць бюро ВККІ ў Заходняй Эўропе.

Начное радыё

Ануляваньнем левых сьпісаў пілсудчыкі здабылі перамогу на выбарах

ВАРШАВА, 8. У часе выбараў у сойм у Ковелі з 52.000 галасоў 28.000 пада괴 за ануляваны сьпіс № 13 (рабоча-сялянскага адзінства). Таму, што амаль усе сьпісы, акрамя ўрадавага, былі ў Ковелі ануляваны, усе 5 мандатаў у гэтай акрузе дасталіся пілсудчыкам. На ранейшых выбарах гэтыя 5 мандатаў былі атрыманы украінскай партыяй.

У Лідзкай акрузе ануляванa 70.000 галасоў. Трэба лічыць, што гэтыя галасы былі падапы за ануляваныя беларускія рэвалюцыйныя сьпісы.

У Луцку ануляванa 20.000 галасоў. Гэтыя галасы належалі Сельробу і блёку нацыянальных меншасьцяй.

У Брэст-Літоўску ануляванa 10.000 галасоў. Па няпоўным падліку ў 14 акругах, дзе левы рабоча-сялянскі сьпіс ня быў ануляваны, за яго падана больш, як 350.000 галасоў.

Нават меншавіцкі «Роботнік» піша: «тое, што адбывалася, ня былі выбары. Гэта быў бясконцы ланцуг злоўжываньняў, штодзеннае яскравае парушэньне усіх законаў, гэта было пахаваньне польскай законнасьці ў сьвядомасьці масавых працоўных мас. Паны дэпутаты сьпісу № 1 (урадавы), мы ня можам лічыць вас сапраўднымі дэпутатамі. Вы атрымалі мандаты ня шляхам легальнай прадвыбарчай барацьбы. Дакумэнты і факты, аб якіх мы гаворым, будуць высьветлены з трыбуны сойму і ў Вярхоўным судзе, будзе выкрыта ўсё —і подкупы, і рэпрэсіі, і фальсыфікацыі».

Кантрактацыя ў вясеньнюю пасеўную кампанію

Набліжаецца час вясеньняе сяўбы. Савецкая ўлада, выконваючы пастановы XV-га партыйнага зьезду, прыступае ў шырокіх разьмерах да кантрактацыі пасеваў тэхнічных культур, якія даюць сырэц нашай прамысловасьці.

На кантрактацыю пасеваў у бягучым годзе прадугледжана выдаць 106 мільёнаў руб. супроць 85 мільён. руб., якія выданы ў мінулым годзе.

Кантрактацыя, як для сялянскае гаспадаркі, такі для дзяржпрамысловасьці мае вельмі вялікае значэньне.

Сялянская гаспадарка ў момант вясеньняе сяўбы, калі асабліва востра адчуваецца недахват грошай, атрымлівае апошнія ў выглядзе авансу пад будучы ўраджай тэй ці іншай тэхнічнай культуры. У час атрыманыя грошы даваляюць селяніну палепшыць пасеў і тым самым узьняць яго ўраджайнасьць.

Пры кантрактацыі, побач з грашовымі авансамі, сялянству выдаюцца па таннай цане насеньне, угнаеньне, а ў дагаворы ўключаюцца... будуць атрымліваць авансы ў разьмеры паловы кошту ўраджаю ільнянога валакна, тады як больш моцным гаспадаркам авансы будуць зьніжацца да адной чвэрткі кошту ўраджаю.

Кантрактацыя, па якой авансы ў большасьці выпадкаў даюцца бяз процантаў, дапамагае у значнай меры зьнішчэньню ліхварства ў вёсцы і тым самым вызваляе бядняцка-серадняцкую гаспадарку ад кулацкай залежнасьці.

Важна кантрактацыя і ў тых адносінах, што пасеўшчык ужо вясною, засяваючы сваё поле, ведае, што ўвосень яго ўраджай без затрыманьня па пэўнай цане будзе куплен дзяржпрамысловасьцю.

Кантрактацыя мае і вельмі вялікае значэньне для плянавага разьвіцьця нашае дзяржпрамысловасьці. Апошняя, дзякуючы ёй, цьвёрда ведае, якую колькасьць таго ці іншага сырцу яна зможа атрымаць увосень, і ў залежнасьці ад гэтага будуе пляны вытворчасьці розных тавараў такім чынам, ...

У 62 АКРУЗЕ ПАЗБАЎЛЕНА ПРАВА ГОЛАСУ 70.006 ЧАЛ.

Ужо не раз пісалася аб тым, як фашыстаўскі ўрад Пілсудзкага праводзіў прадвыбарчую і выбарчую кампанію, што толькі ні рабіў, каб пазбавіць апазыцыйныя партыі галасоў. Цікавы вынік падаў, які быў у выбарчай акрузе № 62 (Ашмянскі, Віленскі, Маладэчанскі, Лідзкі і Валожынскі паветы). Толькі ў адной гэтай акрузе з 319.813 выбаршчыкаў пазбаўлена права выбараў 70.006 чалавек.

ВІТАНЬ КАМУНІСТЫМ ПОЛЬШЧЫ!

БЭРЛІН, 7. ЦК нямецкай кампартыі адправіў ЦК кампартыі Польшчы прывітальную тэлеграму з прычыны посьпеху польскай кампартыі на выбарах у сойм. У тэлеграме гаворыцца: „Перамога камуністычнай партыі Польшчы, ня гледзячы на фашысцкі тэрор дыктатуры Пілсудзкага, мае надзвычайна вялікае значэньне для рабочых усіх краін. Кампартыя Польшчы дала Камінтэрну яскравы прыклад таго, як нелегальная арганізацыя можа зьбіраць вакол сябе масы".

КОЛЬКАСЬЦЬ УКРАІНСКІХ МАНДАТАЎ

ВАРШАВА, 7. Украінскія партыі атрымалі на выбарах у польскі сойм у агульнай складанасьці 43 мандаты: правы Сельроб атрымаў 5 мандатаў, левы Сельроб (рэвалюцыйная сялянская арганізацыя)—4; г. зв. украінскія радыкалы—11; украінскае нацыянальна-дэмакратычнае аб'яднаньне—20; партыя працы—1 і украінскія згоднікі—2.

ЗАБАСТОЎКА НЯМЕЦКІХ ІНСТРУМАНТАЛЬШЧЫКАЎ

Няўдалыя вынікі перамоў

У канфлікт уцягнуты 60.000 рабочых

Цьвёрдалобыя хочуць ухіліцца ад расьследаваньня [illegible]

Угэт „плаціць" расійскія даўгі...

НЬЮ-ЁРК, 6. Як паведамлялася, амэрыканскі суд выдаў пастанову спагнаць з чыгуначнай кампаніі «Лехай Валей» кошт маёмасьці, якая загінула ў часе выбуху амуніцыйнага складу, што належаў царскаму ўраду, і выплаціць гэту суму «фінансаваму атташэ» расійскага часовага ураду ў ЗАСШ Сяргею Угэту. Угэт зараз атрымаў ад...

Адозва камуністычных дэпутатаў супроць раскольнікаў

ВАРШАВА, 8. Камуністычныя дэпутаты былога сойму т. т. Варскі, Вайцюк, Сахацкі і Скрыпа выступілі з адозвай з повазу дзейнасьці выключаных з КП Заходняй Украіны раскольнікаў —нацыяналістаў ... скага адзінства свой уласны сьпіс. Адозва канстатуе поўны правал групы раскольнікаў (высунуты ў Львове сьпіс групы Крыліка атрымаў усяго 106 галасоў супроць 4.200 галасоў рабочых, што падал...

Кантрактацыя абхапляе, галоўным чынам, бядняцка-серадняцкія гаспадаркі і дапамагае іх каапэраваньню. Так, у мінулым годзе ў ільнаводчых акругах, дзе толькі ў мінулым годзе ўпяршыню была ўведзена кантрактацыя ільну—57 проц., г. зн. больш палове бядняцкіх гаспадарак, збывалі лён па кантрактацыі. Разьмеры авансаў па некаторых культурах выдаюцца ў залежнасьці ад разьмеру і магутнасьці кантрактаваных гаспадарак. Так, у бягучым годзе пры кантрактацыі ільну маламоцныя гаспадаркі дзяржпрамысловасьцю і бядняцка-серадняцкай масай: «Мы будуем сваю экономіку ў сувязі з сялянствам. Мы павінны яе перарабляць ня раз і наладзіць так, каб была сувязь паміж нашай сацыялістычнай работай па буйной прамысловасьці і сельскай гаспадарцы і тэй работай, якою заняты кожны селянін».

Кантрактацыя зьяўляецца адным з зьвеньняў тэй сувязі, якая ажыцьцяўляецца па наказе тав. Леніна паміж дзяржпрамысловасьцю і бядняцка-серадняцкай гаспадаркай.

І тут інтрыгуе Англія

АТЭНЫ, 7. Атэнскі друк вядзе кампанію супроць намесьці савецкай дэлегацыі на грэка-савецкіх гандлёвых перамовах. Газэта „Катымэрыні" піша: „Савецкі ўрад ухіляецца ад устанаўленьня поўнага імпартнага кантынгэнту для грэцкіх тавараў. Між тым саветы прызналі на сябе адпаведныя абавязацельствы ў адносінах да ўсіх дзяржаў, з якімі яны ўтварылі гандлёвыя дагаворы. Бяз уключэньня поўнага кантынгэнту грэцкіх тавараў у гэту праграму ўвоз іх у СССР немагчымы. Цяпер вываз савецкіх тавараў у Грэцыю значна большы за ўвоз грэцкіх тавараў у СССР. Калі савецкая дэлегацыя будзе праціўставіць свае хітрыкі, дык, паводле нашых вестак грэцкі ўрад мяркуе абвясьціць скасаваным гандлёвы дагавор з СССР".

Газэта „Эстыя" піша: „Грэцкае міністэрства замежных спраў ня можа дапусьціць, каб СССР увозіў свае тавары ў Грэцыю, а Грэцыя не магла экспартаваць свае тавары ў СССР. Мы цьвёрда перакананы, што прадстаўнікі СССР у Атэнах з іх высокімі інтэлектуальнымі якасьцямі павінны ўявіць сабе, што падтрыманьне дыплёматычных зносін з СССР зусім ужо ня так важана для Грэцыі".

Савецкае прадстаўніцтва ў Грэцыі абвяргае фальшывыя выказваньні грэцкага друку. Наконт публікуемых вышэй выступленьняў атэнскага друку, ТАСС'у з памянёных колаў паведамляюць наступнае:

«Атэнскі друк спрабуе шляхам стварэньня непраўдзівых уяўленьняў аб намесьці савецкага ўраду зрабіць уплыў на грэцкую грамадзкую думку, для якой было-бы зусім незразумелы той вынік перамоў, на які зусім недвухсэнсоўна намякаюць „Катымэрыні" і „Эстыя". Савецкі ўрад зусім ня думае навязаць Грэцыі менш спрыяючыя ўмовы гандлю, чым для іншых заходне-эўрапейскіх дзяржаў; зусім наадварот, сьцьвярджэньне, быццам ва ўсіх нашых гандлёвых дагаворах за другім дагаворным бокам забясьпечаны поўны імпартны кантынгэнт. Гандлёвыя адносіны з СССР не менш карысны для Грэцыі, чым для Савецкага Саюзу. Калі суадносіны імпарту і экспарту выяўляюцца ў перавышэньні савецкага экспарту над імпартам, дык гэта толькі азначае, што грэцкі спажывец лічыць для сябе больш карысным узяць савецкія тавары, з прычыны іх добрай якасьці і нявысокай цаны. Такія-ж суадносіны, між іншым, існавалі і ў даваеннным грэка-расійскім гандлі.

Заяўленьні „Эстыі" на тое, што „падтрыманьне дыплёматычных адносін з СССР зусім ужо ня так пажадана для Грэцыі", носіць бязумоўна адбітак замежных інтрыг. СССР, наадварот, можа паставіць пытаньне: ці існуюць паміж СССР і Грэцыяй супярэчнасьці, якія-б затрудняла адносіны паміж абедзьвюма краінамі? Адказ будзе бязумоўна адмоўны. Ангельскія інтрыгі ў Грэцыі—вось што стварае пагрозу нармальным адносінам паміж Грэцыяй і СССР, вось што штурхае пэўныя колы на безгрунтоўныя і варожыя выступленьні супроць СССР. Савецкая грамадзкая думка, аднак, не сумняваецца ў тым, што інтрыгі вакол савецка-грэцкіх адносін, якія зьяўляюцца шкоднаю гульнёю як супроць інтарэсаў шырокіх мас насельніцтва Грэцыі, так і інтарэсаў Савецкага Саюзу, будуць поўнасьцю выкрыты".

перамовы ад імя інструментальшчыкаў, правілі гатоўнасьць ісьці на значныя ўступкі. Прадстаўнікі прадпрыемцаў падтрымлівалі ўсе свае патрабаваньні.

—•—

БЭРЛІН, 7. Сёньня лёкаутаваны 15.000 рабочых электратэхнічнай кампаніі Сыменса—апошнія, якія яшчэ працавалі. З іх звальненьнем лёкаут пашыраецца на ўсіх рабочых кампаніі Сыменса, лікам каля 60.000 ч. Лёкаут зьяўляецца адказам на забастоўку бэрлінскіх інструментальшчыкаў і мае на мэце зрабіць націск на перамовы, што сёньня пачынаюцца паміж прадстаўнікамі рабочых інструментальшчыкаў і прадпрыемцаў.

———

БЭРЛІН, 7. З абвяшчэньнем лёкауту апошніх 15.000 рабочых кампаніі Сыменса, спынілі працу ўсе 5 прадпрыемстваў саюзу бэрлінскіх мэталяпрамысловцаў, якія закранугы забастоўкай інструментальшчыкаў.

Патэк выехаў у Маскву

ВАРШАВА, 7. Польскі пасланьнік у Маскве Патэк пасьля тыднёвае набыўкі ў Варшаве, куды ён прыехаў па службовых справах, выехаў у сераду ў Маскву.

Сочай партыі Макстона зачытаў прэм'еру, ці вызначыць ён камісію для расьсьледваньня таго, як сакрэтны дакумант, аб якім паведамлёна было пасьпеш міністэрства, адміралтэйства, міністэрства ўнутраных спраў і міністэрства замежных спраў, і які вядомы пад назвою „ліст Зіноўева", трапіў 24-га кастрычніка 1924 году ў рэдакцыі газэт, а таксама ці была хоць адна з двух копій гэтага дакуманту перадана газэтам праз граадзянскую, вайсковую ці фізычную ўрадавую асобу кароны.

Балдвін адказаў, што, па яго думцы, лепш пачакаць спрачак па дакладу камісіі, якая расьсьледвала справу Грэгоры і інш. Ана ё іша адказ на пытаньні дэпутатаў рабочай партыі Уэлхэда і Веджвуда, зьвязанае з „лістом Зіноўева", даў і Лэмпсон, які замяшчае Чэмбэрлена.

Макданальд і Ко баяцца расьсьледваньня

ЛЁНДАН, 7. Ад парляманцкай фракцыі рабочай партыі ў маючых адбыцца спрачках аб «лісьце Зіноўева» будуць выступаць—Макданальд, Томас і Максгон. У шырокіх колах узмацняецца думка, што лідэры рабочай партыі ня будуць дамагацца назначэньня расьсьледваньня акалічнасьцяў, пры якіх зьявіўся гэты «дакумант». Абранае ліку прамоўцаў рабочай партыі пацьвярджае такое меркаваньне.

„Дэйлі Мэйль", напамінаючы зьмест ноты Макданальда да Ракоўскага ад 24-га кастрычніка 1924 году, робіць наступную ўвагу: „Макданальд сам заявіў, што ён надаў ноце значна больш энэргічны тон, чым той, які яна мела ў першапачатковай рэдакцыі урадавых асоб міністэрства замежных спраў".

прэтэнзый у адносінах да Расіі. Рэштка атрыманай Угатам сумы—219.000 даляраў патрачана на ўзнагароду адвакатаў і інш. выдаткі, зьвязаныя з судовым працэсам супроць «Лехай Валей».

Можна лічыць бязумоўным, што частку гэтай сумы скарыстаў сам Угат.

Правал балтыцкай канфэрэнцыі

РЭВЭЛЬ, 7. У сувязку з правалам балтыцкай канфэрэнцыі гандлёвых палат, з прычыны няўгоды Літвы, газэта „Постымэс", якая выдаецца ў Юр'еве, піша: „Пануе думка, што адмова Літвы ад удзелу у канфэрэнцыі выклікана нябачнымі ўплывамі, якія, відавочна, іграюць вялікую ролю ў эканамічнай палітыцы гэтай дзяржавы, хоць яны фактычна праследуюць толькі чыста палітычныя мэты".

Злоужываньні пры продажы нямецкае маемасьці

ПАРЫЖ, 7. Камісія францускай палаты апублікавала справаздачу аб праведзеных ёю расьсьледваньнях злоўжываньняў, што былі пры продажы нямецкай маемасьці ў Лётарынгіі. У злоўжываньнях замешаны буйныя францускія прамыслоўцы і прадстаўнік ураду Альфан, які стаяў начале камісіі па рэалізацыі нямецкай маемасьці. Нямецкія мэталюргічныя заводы ў Лётарынгіі за вільготна прадаваліся з аукцыёну францускім прамыслоўцам.

ВАРШАВА, 8. Орган эндэкаў у Львове «Слова Польска» апублікаваў заяву рэдакцыі газэты, якая сьведчыць аб пераходзе на бок ураду аднаго з буйнейшых органаў станчай у апазыцыі да ураду Пілсудзкага партыі эндэкаў.

Сэсія камітэту безапаснасьці скончылася

ЖЭНЭВА, 8. Адбылося апошняе пасяджэньне камітэту па безапаснасьці і арбітражы. Рад канвэнцый і рэзалюцый выпрацаваных рэдакцыйнаю камісіяў, быў ухвалены бяз спрачак. Пастаноўлена склікаць наступную сэсію камітэту не пазьней канца чэрвеня.

СКЛАД УсеКП(б)

МАСКВА, 8. На 1 кастрычніка 1927 году ва УсеКП(б) было 1.137.497 членаў партыі, з якіх 62[illegible].69[illegible]—рабочыя, 25[illegible].202—сяляне, 21[illegible].94[illegible]—служачыя і 24.959—іншыя. Найбольшы процант рабочых на Украіне (65.[illegible] проц.), найменшы—у Туркменістане (4[illegible],4 проц.); найбольшы процант сялян у Туркменістане (35.2 проц.), найменшы—у Беларусі (18,5 проц.).

Водгукі на савецкую прапанову аб разбраеньні

Запрапанованы савецкім урадам, дакладна прапрацованы, плян усеагульнага поўнага разбраеньня на працягу 4 год—зрабіў усюды вялікае ўражаньне.

Гэтая прапанова выклікала ўсеагульнае спачуваньне працоўных, спачуваньне шырокіх пластоў насельніцтва буржуазных краін.

Імпэрыялістыя, буржуазія, зразумела, супроць савецкай прапановы. Іх газэты расьпісваюць усякія байкі, усякую хлусьню, напрыклад, аб тым, што, моў, калі правесьці ўсеагульнае разбраеньне, то «паўгалодныя мільёны Савецкага Саюзу прарвуцца праз граніцы, як саранча»... Ангельскія, больш левыя меншавіцкія газэты, лічачыся з настроямі працоўных, падыходзяць да пытаньня асьцярожна, ня лаюць агульна савецкую прапанову і нават адабраюць яе, але імкнуцца якнебудзь змазаць.

Толькі ў разброенай ужо Нямеччыне буржуазія з спачуваньнем, прынамсі, хоць на словах, аднеслася да савецкай прапановы. Прадстаўнікі дзьвюх галоўных буржуазных партый у Нямеччыне заявілі, што савецкая прапанова поўнасьцю можа разьлічаць на падтрыманьне Нямеччыны.

Гэта прышлося пацьвердзіць нават прадстаўніку Англіі ў Лізе Нацый лёрду Кашэндэну. Ён таксама заявіў, што на савецкую прапанову прыходзіцца зьвярнуць самую дакладную ўвагу. Усе гэтыя заявы яшчэ надта далёкія ад згоды на разбраеньне. Імпэрыялістычныя буржуазныя ўрады ніколі ня пойдуць на разбраеньне, бо армія патрэбна буржуазіі і для завлёў, і для таго, каб трымаць пад сваёю ўладаю працоўных. Усеагульнае разбраеньне было-б пагібельлю для буржуазіі.

Але хоць савецкі плян усеагульнага разбраеньня яшчэ надта і надта далёкі ад ажыцьцяўленьня, усё-ж такі савецкая прапанова ўжо зрабіла сваю справу.

Яна прыцягнула да пытаньня аб разбраеньні ўвагу працоўных усяго сьвету, увагу ўсіх тых, хто сапраўды і сумленна супроць вайны. Яна заапачыла, як можна было-б забясьпечыць мір і як трэба весьці барацьбу з ваеннаю небясьпекаю. І ўрэшце яна паставіла перад буржуазнымі ўрадамі ва упор пытаньне: «дает разбраеньне, ці не?». І на маючай адбыцца нарадзе прадстаўнікоў буржуазіі прыйдзецца даць адказ працоўным усяго сьвету.

„БЯЗ ЦЬВЕТУ І КРЫВІ"

Ужо, як было вядома з кароткіх тэлеграм, у апошніх лічбах мінулага лютага эстонская нацыянальная буржуазія адсьвяткавала 10-цігодзьдзе «незалежнага» гаспадараньня.

Сам сабою факт буржуазнага «лікуй» нас ня цікавіў, але, урэшце, надыйшлі весткі міжнароднага значэньня, на якіх варта спыніцца.

Польскі козыр

Даведваемся з нямецкай прэсы («Дэйтшэ Альгэмэйнэ Цэйтунг»), што польскае спэцыяльнае прадстаўніцтва на эстонскай урачыстасьці ў гарачых прамовах хвальбы перастаралася і з мэтаю «казырнуць» перад Нямеччынай з СССР «вернай дружбай» з Эстоніяй, пад чым трэба разумець «польска-эстонскі нягласны дагавор», упэўніла эстонскае грамадзтва ў «гатоўнасьці заступіцца (?) за эстонскую нацыю».

Высьветлім, што такое «польска-эстонскі нягласны дагавор».

Пасьля правалу агульна-імпэрыялістычных плянаў па ўтварэньні антысавецкага блёку малых дзяржаў ад Балтыцкага мора і да Чорнага, Англія ў сярэдзіне 1926 г., карыстаючыся сваім уплывам, надштурхнула Польшчу, каб апошняя ажыцьцявіла ідэю стварэньня саюзу Прыбалтыцкіх дзяржаў, уключаючы і Румынію. Пілсудскі горача ўзяўся за выкананьне гэтай справы, абазваўшы плян «Бэльвэдэрскім», але нічога ня вышла.

І Літва, якая знаходзілася ў стане вайны з Польшчаю, ні Латвія, ні Фінляндыя не пайшлі на небясьпечную авантуру. Мяркуючы па газэтных вестках, адна Эстонія тады «заключыла» з Польшчай «нягласны дагавор». Урэшце, ёсьць ён, ці няма—грош яму цана. Нас у даным выпадку больш цікавяць лісьлівыя выступленьні польскіх «гасьцей» на ўрачыстасьці і іх ляпаньне зброяй, аб чым ня скупа дае справаздачы польская прэса, асабліва газэта вайсковага міністэрства „Польска Збройна".

Яшчэ напярэдадні эстонскага сьвята „Польска Збройна" ў перадавіцах на эстонскай мове запэўняла Эстонію, што ў выпадку нападу на яе, Польшча выступіць актыўна бараніць Эстонію. Урадовая „Эпока" зьмясьціла шэраг хвалебных перадавіц і прывітаньняў, акрамя таго інтэрв'явала эстонскага пасла ў Варшаве Гамана. Дробнага калібру газэткі, пачынаючы з варшаўскіх бульварных і канчаючы віленскім «Словам»—орган манархістых—пілсудчыкаў, адсылаюць грязь, выплюнутую сьвяткаваньнем, на адрасе Нямеччыны з СССР.

Мы-б упэўнілі паноў, што нас гэта менш непакоіць і наогул не датычыць. Нам не упяршыню чуць ляпаньне зброяй польскіх мілітарыстых. Та сама нас ня дзівіць штучны падыход пол[illegible] ...ё-матў вакол усялякіх збліжэньняў з балтыцкімі дзяржавамі, якія маюць на мэце той-жа знаёмы праект антысавецкага блёку... а ён і дагэтуль лунае мыльнай бурбалкай у паветры...

Эстонскі камень у нямецкі гарод

Горкая крыўда дасталася Нямеччыне. Больш яра-буржуазныя палітычныя групоўкі Эстоніі, якія злуюцца на нямецкую буржуазію, скарысталі гэтае нібы-та «шырока нацыянальнае» сьвята Эстоніі для сваіх мэтаў. Сам маніфэст «народнага сходу» (парляманту), прысьвечаны 10-годзьдзю, востра накіраван супроць Нямеччыны, быццам за жорсткую акупацыю ў 1918 г.

Нямецкая дыплёматыя яшчэ загадзя да агалашэньня даведалася, што маніфэст заключае ў сабе прыкрыя Нямеччыне пункты, і праз свайго пасла ў Рызе спрабавала папярэдзіць эстонскі ўрад, але гэта не дапамагло.

Прэзыдэнт эстонскай рэспублікі Тэніс агаласіў маніфэст на ўрачыстым сходзе ў прысутнасьці гасьцей—прадстаўнікоў Польшчы, Латвіі і Фінляндыі—поўнасьцю.

У цяперашні момант увесь нямецкі друк—поўны незадаваленьня. Нямецкая дыплёматыя, згодна газэтных паведамленьняў, зьбіраецца зрабіць належныя вывады з гэтых злосных выпадаў Эстоніі супроць Нямеччыны.

... Яно сьмешна, як гэта здарылася. Здаецца, эстонская буржуазія нешта павінна Нямеччыне за тое, што ў 1918 г. штыкамі нямецкага войска яна ўзяла ўладу ў свае рукі... А між тым тут ня інакш, як лейцы Англіі прымешаны, якая вось ўжо каторы год кіруе Эстоніяй.

Бяз цьвету і крыві

— Гэтак пішуць нямецкія газэты, разглядаючы эканамічнае становішча Эстоніі за 10 год самастойнага гаспадараньня.

Даваенная Эстонія была цесна зьвязана з агульнай эканомікай былое Расіі. Яе рэвельскі порт і даволі значная, у той час, прамысловасьць працавалі з поўнай нагрузкай на патрэбы былой Расіі, і значная частка прыбытку заставалася на месцы на будаўніцтва, апрача гэтага шмат было заняга рабочых рук мясцовага жыхарства.

З таго часу, як сувязь з Расіяй парвалася, і Эстонія аддучылася ў самастойную дзяржаўную і эканамічную адзінку,—яе гаспадарчае жыцьцё рушылася.

Цяпер Эстонія ня мае сталага рынку для продажу тавараў, разбураную прамысловасьць нельга падняць, бо нехапае капіталу. Эстонскія кіраўнікі шукалі выйсьця з крызісу. Ангельскія капіталістыя, бачачы здабычу, пайшлі ім на «спатканьне», і ў вельмі кароткі тэрмін экспартны гандаль, банкі і прамысловасьць апынуліся ў руках ангельскіх капіталістых. Згодна лічбаў ангельскае часопісі «Эканамічны Агляд», да 1926 г. на эстонскую прамысловасьць ангельцамі было патрачана 20 мільёнаў залатых рублёў, ня лічачы ўжо іншых крыніц, як крэдыты і г. д. Увогуле цяпер гаспадарка Эстоніі знаходзіцца цалком у руках Англіі. Вось чаму Эстонія ня можа выйсьці з беднасьці і ў дзесятую гадавіну яна адчувае сябе бяскроўнай.

Працоўныя масы Эстоніі не прынялі ані якага ўдзелу ў сьвяткаваньні 10-годзьдзя «незалежнасьці». Яны ведаюць, што гэта сьвята—угодкі панаваньня буржуазіі над працоўнымі.

Дарагоўля заграніччных (ангельскіх) тавараў, частыя неўраджаі, вялікае беспрацоўе, нязьменныя падаткі—усё гэта кладзецца цяжкім ярмом на шыю працоўных. Каб ужо хто іншы, а то эстонскія сацыял-дэмакраты, гэтыя слугі буржуазіі ў сьвяточным нумары свае газэты пусьцілі сьлязу, бядуючы аб «беднасьці народу» і аб тым, што цяперашні ўрад Эстоніі «не прыслухоўваецца да голасу беды».

Сьвяткавала толькі буржуазія, палітычныя спэкулянты. І не здарма абярнуўся «дзяржаўны сход», прысьвечаны 10-годзьдзю, ў палітычнае сваявыгоднае шахрайства асобных груп буржуазных палітыканаў.

ЯНЧАЛ.

ТЭЛЕГРАМЫ

ЖЭНЭУСКАЯ КАМЭДЫЯ

Вэнгрыі не мінаваць расьсьледваньня

ЖЭНЭВА, 7. Сёньня на закрытым паседжаньні рады Лігі Нацый ухвалена прапанаваная Чэмбэрленам працэдура абмеркаваньня сэн-гатардзкага інцыдэнту, якая была выпрацавана на ўчарашняй нарадзе. На адкрытым пасяджэньні рады румынскі дэлегат Тытулеску ад імя Малай Антанты зачытаў дэкларацыю, у якой зазначаецца, што сэн-гатардзкі інцыдэнт датычыць ня толькі краін Малай Антанты, але ён мае прынцыповае значэньне.

Прадстаўнік Вэнгрыі Танцош зрабіў прамову, якая, ня гледзячы на традыцыі Лігі Нацый, перарывалася гіравічнымі заўвагамі Брыяна. Танцош, даўшы падрабязную справу аб узьнікненьні сэн-гатардзкага інцыдэнту, зазначыў, што дзеяньні вэнгерскага ўраду былі зусім правільнымі. Тытулеску канстатаваў, што тон заявы Танцоша знаходзіцца ў супярэчнасьці з стрыманым тонам дэкларацыі Малай Антанты.

Рада па прапанове Чэмберлена абрала спэцыяльную камісію для расьсьледаваньня сэн-гатардзкага інцыдэнту. У склад камісіі ўключаны прадстаўнікі Галяндыі, Фінляндыі і Чылі. Камісіі даручана прадставіць даклад бягучай сэсіі рады.

Літва нікога не пашле ў Жэнэву

КОЎНА, 7. На тэлеграфнае запытаньне галяндзкага дэпутата ў Лізе Нацый, якому даручаны даклад аб становішчы польска-літоўскага канфлікту, ці жадае літоўскі ўрад скарыстаць свае права і дэлегаваць свайго прадстаўніка на пасяджэньне рады Лігі, Вальдэмарас адказаў, што „літоўскі прадстаўнік не паедзе ў Жэнэву, бо за такі кароткі час немагчыма арганізаваць наездку на пасяджэньне бягучай сэсіі рады".

За ўдзел Турцыі ў камітэце па разброеньні

БЭРЛІН, 7. Палітычныя колы вітаюць прапанову савецкага ўраду прыцягнуць Турцыю да ўдзелу ў работах падрыхтоўчай камісіі канфэрэнцыі па разброеньні. Па думцы палітычных колаў, прысутнасьць турэцкіх дэлегатаў на сэсіі камісіі па разброеньні „дасьць новую апору тэндэнцыям па разброеньні" і дапаможа выкрыць пажаданьне дзяржаў разбройвацца.

Па Савецкім Саюзе

Контр-рэвалюцыянэры-падпальшчыкі засуджаны на расстрэл

МАСКВА, 7. 5-7 сакавіка ў вайсковай калегіі Вярхоўнага суду СССР разглядалася справа па абвінавачаньні Пэшшыкава, Вартыайнана, Маерава і Цімафеева ў арганізацыі з контр-рэвалюцыйнаю мэтаю падпалу Дуброўскага камбінату. Усе падсудныя прыгавораны да расстралу, з канфіскацыяй іх маёмасьці. Суд пастанавіў кастрычнікавае амністыі да засуджаных не застасоўваць.

Вясною 1926 году ў Ленінград прыехаў з Фінляндыі для арганізацыі падпалу Дуброўскага камбінату, у мэтах аслабленьня савецкай паравой прамысловасьці, былы служачы Дуброўскага камбінату Чарлі Бутэнгоф. Ён прапанаваў сваім прыяцелям і былым супрацоўнікам Цімафееву і Маераву, ведаючы яму, як антысавецкі настроеных, арганізаваць падпал Дуброўскага камбінату, абяцаючы ўзнагароду і магчымасьць уцёку ў Фінляндыю.

Цімафееў і Маераў у сваю чаргу у 1926 годзе прапанавалі зрабіць падпал Пэшшыкаву і Вартыайнану, якія працавалі на тым-жа камбінаце. Абодвы яны нелегальна вярнуліся ў СССР з Фінляндыі пасьля эміграцыі ў 1919 г. і былі звязаны з фінскай фашысцкай арганізацыяй. Ведаючы, што прапанова зыходзіць ад вядомага ім Бутэнгофа, яны згадзіліся. 2-га ліпеня 1926 году Пэшшыкаў і Вартыайнан падпалілі адзін з будынкаў Дуброўскага камбінату. Пажар ахапіў рад будынкаў камбінату. Агульная страта ад пажару дасягала паўтара мільёну руб. Засуджаны Пэшшыкаў—фінляндзкі грамадзянін. Бутэнгоф ад сьледзтва і суду ўцёк.

МІЛЬЁНАЎ руб. НА „НАШ ...

Аб веснавой сяўбе

Усім КК-РСІ

Праведзеньне вясеньняй пасеўнай кампаніі ў бягучым годзе зьяўляецца баявою задачаю партыі. Пашырэньне пасеўнай плошчы, узмацненьне саўгасаў і калгасаў, стварэньне новых вытворчых аб'яднаньняў будзе ажыцьцёўлена толькі пры мабілізацыі сіл усіх без выключэньня партыйных, савецкіх, прафэсыянальных і грамадзкіх арганізацый.

ЦКК-РСІ прапануе вам зараз-жа арганізаваць праверку выкананьня усімі арганізацыямі, у першую чаргу земорганамі, таварыствамі с.-г. крэдыту і каапэрацыяй,—дырэктыў ЦК ад 23-га лютага і 1-га сакавіка. Як і пры хлебазагатоўках, ужывайце строгія меры ўзьдзейнічаньня да асоб, якія ня выконваюць дырэктыў па своечасовай дастаўцы для вёскі пасеўнага матар'ялу, с.-г. машын і сродкаў на пасеўную кампанію і якія скажаюць клясавую лінію. Аб ходзе работ інфармуйце два разы ў месяц.

Старшыня ЦКК УсеКП(б) і нарком РСІ СССР Арджанікідзе.

СТРАХАВАНЬНЕ АД НЕЎРАДЖАЮ

МАСКВА, 7. Пашыраная нарада калегіі Наркафіну СССР разам з наркамфінамі саюзных рэспублік прызнала неабходным увесьці ў СССР страхаваньне сельска гаспадарчых культур ад неўраджаю, выкліканага ўсялякага роду стыхійнымі няшчасьцямі. На першых парах страхаваньне павінна распаўсюджвацца толькі на жыта, пшаніцу, ячмень, авёс, проса і грэчку. Страхавая прэмія будзе выдавацца грашыма, а іменна шляхам пакрыцьця розьніцы паміж страхавым забесьпячэньнем на ўстаноўленай ферме і коштам фактычна атрыманага ўра-...

ЖЫЦЬЦЁ ПАРТЫІ

З пазьменнымі рабочымі няма працы

(Менск, Гарадзкі раён)

Гаррайком КП(б)Б правёў абсьледаваньне працы ячэек заводаў «Пралетары» і «Варшавянка», з мэтаю азнаямленьня, як даныя партячэйкі абслугоўваюць рабочых, якія працуюць у іншых, акрамя дзённай, зьменах.

Выяўлена, што праца партыйных ячэек тых прадпрыемстваў, дзе рабочыя працуюць у некалькі зьмен, мала чым адрозьніваецца ад працы тых ячэек, дзе рабочыя працуюць толькі ў адну зьмену. Пасяджэньні і сходы ячэек праводзяцца звычайна вечарамі. Партыйцы, што працуюць у вячэрніх зьменах, ня могуць наведваць сходаў ячэйкі і агульна-заводзкіх сходаў рабочых. Па гэтай-жа прычыне слаба наведваюць сходы ячэек і беспартыйныя рабочыя.

Тое-ж самае і з усёй грамадзкай працай на прадпрыемствах,—яна зусім не прыстасавана да паасобных зьмен рабочых. Сходы рабочых праводзяцца толькі ў агульна-заводзкім маштабе, па зьменах-жа сходы ніколі ня склікаюцца. Адгэтуль і існуе такое зьявішча, што на адным прадпрыемстве агульна-заводзкія сходы наведвае толькі 50 проц. усяго складу рабочых.

Зьменныя і цэхавыя партарганізатары вылучаны яшчэ далёка не на ўсіх прадпрыемствах раёну. Партыйнымі арганізатарамі абслугоўваецца ў большай частцы адна толькі дзенная зьмена рабочых. Ёсьць цэлыя аддзяленьні на прадпрыемствах, якія зусім ня маюць партыйцаў у складзе рабочых.

Прыходзіцца гаварыць і аб якасным складзе часткі партыйных арганізатараў, якія дзе-ні-дзе ўжо ёсьць. Пытаньне гэта—балючае.

Кіраўніцтва партарганізатарамі з боку ячэек амаль што адсутнічала. На заводзе «Варшавянка» за ўвесь час была склікана адна толькі нарада цэхоргаў. Бязумоўна, мэтад інструктаваньня партарганізатараў праз скліканьне нарад нам трэба ў далейшым больш разгортваць і шырэй выкарыстоўваць яго ў працы.

Вытворчыя ячэйкі нашага раёну павінны зьвярнуць на працу цэхарганізатараў асаблівую ўвагу.

М. З.

ШЫРЭЙ ВЫКАРЫСТАЕМ ПАРТАКТЫЎ У ПРАЦЫ РАЙКОМАЎ

(У парадку ўнясеньня прапановы)

Партыйны апарат нашых райкомаў настолькі малы, што справіцца з тымі задачамі, якія стаяць перад ім у штодзённай яго працы, без прыцягненьня партактыву арганізацыі, ён, бязумоўна, ня можа. Зараз-жа ў сувязі з пастановаю ЦК УсеКП(б) аб рацыяналізацыі апарату мясцовых партыйных і камсамольскіх арганізацый, пытаньне аб прыцягненьні да працы апарату ў парадку партыйнай нагрузкі паўстае перад намі, як задача, якая патрабуе неадкладнага практычнага разьвязаньня.

Існуючае да гэтых часоў у практыцы райкомаў прыцягненьне партыйнага актыву да працы апарату праводзілася, галоўным чынам, па лініі агітацыйна-прапагандысцкай работы. Прыцягваліся таксама партыйцы і па лініі арганізацыйнай работы, але гэта прыцягненьне, у большасьці выпадкаў, насіла выпадковы характар.

Па лініі арг. работы ў большасьці выпадкаў у нас пры райкомах адсутнічае сталы падлік партыйцаў, якія могуць быць прыцягнуты да практычнай партыйнай работы ў райкоме, у парадку партыйнай нагрузкі.

Гаркомам КП(б)Б (г. Менск) узяты ўжо крокі да наладжаньня гэтае працы. Арганізавана інструктарская група, якая, згодна пастановы пленуму райкому, павінна весьці сталую плянавую працу.

Неабходна разьмяркаваць у ячэйках партыйную нагрузку так, каб некаторая частка партыйцаў была на вучоце райкомаў і, у парадку партыйнай нагрузкі, скарыстоўвалася апошнімі ў іх сталай практычнай працы.

Гэты партыйны актыў павінен быць разьмеркаван па лініі арганізацыйна-партыйнай работы: інструктары, інфарматары, вучотчыкі, статыстыкі і г. д., устанавіўшы, такім чынам, сталы склад пазаштатных работнікаў райкомаў.

З другога боку, неабходна, каб усе гэтыя работнікі акуратна і своечасова выконвалі партыйныя даручэньні, якія даюцца ім.

А. Рай.

ВЯСЕНЬНЯЯ СЯЎБА НАБЛІЖАЕЦЦА

Ні адна дзесяціна не павінна застацца не засеянай—Беларускія саўгасы дапамагаюць сялянству—Мясцовыя органы мала робяць,

Чым саўгасы дапамогуць сялянству

У надыходзячую пасеўную кампанію збожжа-ачышчальнымі пунктамі саўгасаў будзе ачышчана дармова сялянскага насеньня 4000 тон.

Акрамя гэтага саўгасы ў гэтым годзе будуць даваць беднейшаму сялянству дармова на пракат с.-г. машыны для работы на іх палёх. Пры гэтым будуць даваць ня толькі плугі, але таксама і трактары і ...

На Аршаншчыне работа праходзіць вяла

ВОРША. (Уласны кар.). Зерняачышчаньне праходзіць вяла, усяго па 5-ці раёнах праведзена зерняачышчаньне ў разьмеры 10-15 проц. плянавага заданьня, а па рэшце раёнаў нават і таго менш. 1-2 проц. заданьня. Згодна пляну павінна было быць праведзена ...

Чаго нам ня хопіць для сяўбы

(Як падрыхтаваўся Белсельсаюз)

Плян загатоўкі машын для апрацоўкі глебы выканан на 80 проц., машын пасеўных і збожжаачышчальных—на 100 проц. Што датычыць трыераў, то, з прычыны позьняга атрыманьня ліцэнзіі, яны амаль напэўна ня будуць ...

Сьвята жанчыны

(У Доме Культуры)

7-га сакавіка адбылася вялікая дэманстрацыя вайскова-санітарных гурткоў і каманд.

Дэманстранткі, прайшоўшы па вуліцах гораду, накіраваліся ў Дом Культуры, дзе адбыўся вялікі вечар, прысьвечаны Міжнароднаму Жаночаму Дню.

У залі прысутнічалі таксама дэлегаткі і работніцы менскіх прадпрыемстваў.

З дакладам аб значэньні сьвята 8-га сакавіка выступіў сакратар ЦК КП(б)Б т. Кнорын. Дакладчык падрабязна спыніўся на задачах па узьняцьці культурнага і палітычнага ўзроўню жанчыны.

Вызваленьне жанчыны ад забабонаў, стварэньне эканамічных умоў для поўнага роўнапраўя жанчыны з мужчынай,—зьяўляецца аднэй з важнейшых задач партыі і савецкае ўлады. Трэба павесьці рашучую барацьбу з палітычнай пасыўнасьцю жанчын, зацікавіць іх справай нашага сацыялістычнага будаўніцтва.

Вялікае значэньне набывае ліквідацыя няпісьменнасьці сярод жанчын. Пісьменнасьць работніцы будзе азначаць буйнейшую культурную перамогу ў краіне.

З прывітаньнем ад імя савецкага ўраду выступіў т. М. М. Галадзед.

Старшыня СНК адзначыў, што ва ўмовах пралетарскае дыктатуры Міжнародны Жаночы Дзень сьвяткуецца пад лёзунгам усё большага ўзмацненьня сацыялістычнага будаўніцтва. Міжнародны Жаночы Дзень дзень праверкі працы па ўцягненьні жанчын у савецка-гаспадарчае будаўніцтва.

Загадчык жанаддзелу ЦК КП(б)Б т. Крэмэр ахарактарызавала ў сваім прывітаньні вялікую розьніцу ў становішчы працоўнае жанчыны ў СССР і за граніцай. Толькі пралетарская рэвалюцыя, толькі Кастрычнік вызваляе жанчыну ад векавога ўціску.

Ад імя Чырвонае арміі работніц вітаў тав. Скараходаў. Выступалі таксама піянэры, работніцы розных менскіх фабрык.

На вечары прысутнічалі чырвоныя франтавікі Нямеччыны т.т. Прэтч, Шумак і Рорляпар. Замежныя госьці былі спатканы бурнай авацыяй.

Вечар скончыўся ўшанаваньнем жанчын—лепшых стральцоў і выдачай ім прызоў. Першы прыз атрымалі т. Казак—служачая ЦВК, т. Туркевіч—студэнтка Белпэдтэхнікуму і Курбатава—тэхнічная працаўніца Дому Асьветы.

Сход у рэзалюцыі пастанавіў вітаць зарубежных рабочых і сялян, якія змагаюцца за справу пралетарскае рэвалюцыі, і вынес пратэст супроць суду над Беларускай Грамадой.

Б—ша.

Палітсклад запасу павінен узяцца за перападрыхтоўку

«Тыдзень абароны» і разгорнутая вакол яго кампанія зьявіліся пераломным момантам у працы Асоавіяхіму, яшчэ больш завастрылі ўвагу шырокіх пластоў працоўных да пытаньняў абароны краіны. Ня гледзячы на недахопы ў працы, якія яшчэ ёсьць у арганізацыі Асоавіяхіму, усё-ж можна канстатаваць пэўны зрух у практычнай працы гэтай арганізацыі. Павялічыўся лік вайсковых гурткоў, больш уцягнута ў гэтыя гурткі членаў Асоавіяхіму, зьнішчана праграмная блытаніна, ужо на мясцох вылучаецца асоавіяхімаўскі актыў, які, ня гледзячы на рад недахопаў і адсутнасьць неабходных падручнікаў і прылад, праводзіць вялікую работу па ваянізацыі працоўных.

Першае месца сярод асоавіяхімаўскага актыву павінен займаць і займае начсклад запасу. Таму не выпадкова пытаньне аб перападрыхтоўцы начскладу запасу за апошні час узмоцнена абгаворваецца ў арганізацыях Асоавіяхіму. У гэтых адносінах у некаторых мясцох маецца сякі-такі вопыт і нават пэўныя посьпехі. Па Віцебскай ...

пры ўмелай пастаноўцы дасьць вельмі многа дадатнага, але гэта яшчэ ня ўсё. Іншыя-ж катэгорыі начскладу застануцца па-за гэтымі курсамі, значыць і без перападрыхтоўкі. На адну з гэтых катэгорый належыць зьвярнуць асаблівую ўвагу. Гэта катэгорыя—палітсклад запасу, які займае значнае і адказнае месца сярод начскладу запасу. Над перападрыхтоўкаю палітскладу мала яшчэ думалі і ў гэтых адносінах нічога ня зроблена. А патрэба ў такой падрыхтоўцы вялікая. Мы маем значную колькасьць палітскладу, дэмабілізаваных у 1921-22 годзе, акрамя таго ўзровень вайсковай падрыхтоўкі значнай часткі палітскладу вельмі нізкі. Разам з тым, у структуры Чырвонай арміі за апошнія гады адбыўся рад зьмен, зьявіліся зусім новыя статуты, праводзяцца новыя формы і мэтады палітработы.

Таму ва ўсёй сыстэме нашай вайсковай работы адпаведнае месца павінна заняць пытаньне аб перападрыхтоўцы палітскладу запасу. Формы і мэтады могуць быць рознымі: курсы пры саветах Асоавія-...

МАСКВА, 7. Асоавіяхім СССР паведамляе, што агульная сума сродкаў, сабраных у фонд „Наш адказ Чэмбэрлену“, дасягла да 7-га сакавіка г. г. каля 10 мільёнаў руб.

Зьмяншэньне ролі прыватнага капіталу

МАСКВА, 8. Згодна даных НК Гандлю СССР, за апошнія чатыры гады ўдзельная вага прыватнага капіталу ў таваразвароце краю зьменшылася з 38,2 проц. да 18,2 проц. У гандлі ўдзельная вага прыватнага капіталу зьменшылася з 44,9 проц. да 18,5 проц. У 1926-27 годзе прыватная гандлёвая сетка скарацілася на 102.898 прадпрыемстваў. Працэс выцясьненьня прыватнага капіталу паскараецца.

...Ім беднейшых страхавацеляў будзе ўстаноўлена сыстэма тарыфных ільгот.

ПАСЬПЯХОВЫ ХОД ХЛЕБАЗАГАТОВАК

МАСКВА, 8. За першую пяцідневку сакавіка Цэнтрасаюз загатовіў 73.627 тон хлебапрадуктаў, на 14 проц. больш, чым за шостую пяцідневку лютага.

* * *

КАЗАНЬ, 8. Сяляне вёскі Амельяната, Лаймэўскага раёну, арганізавалі чырвоны абоз з 60 падвод і здалі с.-г. каапэрацыі 20 тон хлеба. На масавым мітынгу сяляне віталі рашучыя меры ўраду супроць злосных спэкулянтаў-кулакоў.

...у гэтым годзе саўгасы праправоюць на палях сялянства да 20.000 рабочых дзён.

Адмены насеньня саўгасы праводзіць ня будуць. Увесь лішак насеньня аўсу, ячменю і калюшыны перадаецца саўгасамі с.-г. каапэрацыі для разьмеркаваньня сярод насельніцтва.

У 24-х саўгасах злучныя пункты будуць абслугоўваць сялянскую скаціну. Саўгасы маюць на ўвазе максымальна разьвіць сваю работу ў часьці кантрактацыі сялянскай бульбы, даючы для гэтай мэты сялянству задатачныя сумы праз сельгаскаапэрацыю. М. А.

Справа з перавозам насенадарак на шматпольле праходзіць таксама слаба.

Адносна насеньня мы маем наступны малюнак. Загатоўчыя арганізацыі акругі ўжо маюць заданьне на завоз 100 вагонаў пасеўнага аўсу. Мясцовыя загатоўкі праходзяць вельмі слаба. Загатоўлена аўсу на мясцовым рынку 290 тон (11,1 патрэбнай колькасьці), ячменю—66 тон (20 проц. патрэбнага), вікі—370 тон (30 проц. патрэбнага) і канюшыны—загатоўлена 52 тоны ці 65 проц. заявак раёнаў.

Туга прасоўваецца кармавы бурак, якога на складах акрсельсаюзу ёсьць 120 пуд. Згодна пляну ў гэтым годзе павінна быць пашырана плошча пад караняплоды да 1.722 гэктараў, але да гэтага часу попыт на іх вельмі слабы.

Свой.

...чаньнем імпартнага кантынгенту, плян загатовак па спружыноўках і спэцыяльных машынах (як сяваркі «Планет») будзе выкананы толькі на 50 проц., конныя граблі зусім не атрыманы.

Плян па загатоўцы ўгнаеньняў выкананы на 85 проц.

З загатоўкай насеньня справа наогул стаіць добра. Дрэнна толькі з загатоўкаю лубіну,—загатоўка грунтавалася выключна на сялянскім насеньні, выявілася-ж, што ў многіх сялян лубін ляжыць яшчэ неабмалочаным.

...саў у радзе акруг БССР.

Адзначаючы дадатнія бакі такіх курсаў, нельга не адзначыць адзін асноўны недахоп. Недахоп гэтых курсаў заключаецца ў тым, што яны будуюцца для начскладу наогул, упускаючы з увагі, што пад азначэньнем «начскладу» разумеецца каманды, адміністрацыйны, палітычны і інш. склад Чырвонай арміі. Калі курсы будуць наладжвацца для начскладу наогул, дык па ўсёй праўдападобнасьці нам удасца перападрыхтаваць пэўную частку камскладу. Праўда, і гэта...

...бім крока наперад, калі пры бібліятэках знойдзецца адпаведная літаратура, калі ўдасца арганізаваць кансультацыю для жадаючых вывучыць падрыхтоўку ў індывідуальным парадку, калі будуць забясьпечаны адпаведныя ўмовы для падрыхтоўкі.

Органам Асоавіяхіму трэба зацікавіцца гэтым пытаньнем. Яны знойдуць шырокае падтрыманьне з боку палітскладу запасу.

Васьковіч.

Канчатковае вызваленьне жанчын—справа пралетарыяту

15 год прайшло з таго часу, калі першы раз на тэрыторыі сучаснага Саюзу адсьвяткавалі міжнародны жаночы камуністычны дзень —гэта было ў 1913 г. у Ленінградзе (тады Пецярбурге). На сходзе ў памяшканьні Калашнікаўскай біржы (прысутнічала каля 3.000 работніц і рабочых) работніцы адсьвяткавалі міжнародны жаночы дзень, які сьвяткаваўся ў Германіі, Даніі, Аўстрыі, Швэйцарыі, а-віі з 1911 году. Гэта сьвята было адзначана паліцыяй арыштамі, прасьледваньнямі актыўных арганізатараў і ўдзельнікаў гэтага сходу. У рэвалюцыі, якую прывялі на гэтым сходзе, гаварылася, што справа вызваленьня працоўных жанчын ня ёсьць справа ўсіх кляс, а справа толькі пралетарыяту.

Асаблівую важнасьць гэтае сьвята набывае яшчэ таму, што яно зьявілася пачаткам далучэньня **работніц да міжнароднага рабочага руху.** Прывітаньне, якое паслалі работніцы сваім за.убежным сёстрам і сацыялістычнаму жаночаму інтэрнацыяналу, падкрэсьлівала гэта. Ужо ў 1914 годзе гэты дзень сьвяткаваўся ня толькі ў Пецярбурзе, а і ў іншых гарадох.

У часе імпэрыялістычнай бойкі, у цяжкіх абставінах (прасьледаваньні, арышты), ня гледзячы на супроцьдзейнасьць згоднікаў-меншавікоў, работніцы буйных гарадоў сьвяткавалі гэты дзень барацьбы за палітычныя і эканамічныя правы для жанчын.

Дзень 8 сакавіка 1917 г. быў вялікай дэманстрацыяй працоўных жанчын пад лёзунгамі «прэч самаўладзтва», «вайна вайне», «хлеба дзецям» і г. д.

Кастрычнікавая рэвалюцыя вырашыла пытаньні, якія выстаўляліся ў міжнародны жаночы дзень. Партыя, савецкая ўлада вуснамі Леніна выкінула лёзунг «кожная кухарка павінна ўмець кіраваць дзяржавай». Работніцы і сялянкі сумесна з рабочай клясай і сялянствам, пад кіраўніцтвам і пры дапамозе партыі, вялі барацьбу за савецкую ўладу і актыўна ўдзельнічалі ў будаўніцтве сацыялістычнай краіны. І кожны год сьвяткавалі гэты дзень пад вуглом выкананьня тых задач, якія сталі перад рабочай дзяржавай.

На працягу ўсіх гадоў грамадзянскае барацьбы работніцы з фабрык, сялянкі з вёсак ішлі на фронт са стрэльбаю ў руках, ішлі ў каманды сувязі, санітаркамі, разьведчыцамі. Тысячы работніц і сялянак прымалі ўдзел у абслугоўваньні Чырвонай арміі шыцьцём бялізны і абмундзіраваньня.

На сканчэньні грамадзянскае вайны, работніцы і сялянкі разам з рабочай клясай і працоўным сялянствам працуюць над адбудовай народнай гаспадаркі, а потым, калі рабочая кляса прыступіла да разгорнутага сацыялістычнага будаўніцтва, работніцы прымаюць самы шырокі ўдзел у ім.

Працоўныя жанчыны шырока ўцягваюцца ў працу па ажыўленьні саветаў, у барацьбу з бюракратызмам, цяганінай.

Кастрычнікавая рэвалюцыя дала працоўным жанчынам поўныя правы, як і мужчынам, але спадчына старых часоў (няпісьменнасьць, някультурнасьць, рэшта старых поглядаў на жанчыну, эканамічная адсталасьць і г. д.), часта не дае магчымасьці скарыстаць гэтыя правы.

У дзень 8 сакавіка работніцы і сялянкі, падагульваючы вынікі свайго удзелу ў сацыялістычным будаўніцтве, яшчэ больш павінны ўзьняць усё новыя і новыя пласты працоўных жанчын у барацьбу за павышэньне культурнасьці.

У склад дэлегацкіх сходаў з кожным годам усё больш уцягваюцца работніцы і сялянкі, праз якія яны падрыхтоўваюцца да кіраваньня дзяржавай як палітычна, так і эканамічна.

Падводзячы вынікі працы, мы павінны, сьвяткуючы міжнародны камуністычны жаночы дзень, пастанавіць і вырашыць наступныя задачы: а) больш уцягнуць жанчын у барацьбу з бюракратызмам і цяганінай; б) рашуча прасоўваць вёску да буйной калектыўнай гаспадаркі, вытворчага каапэраваньня і згуртоўваць вакол партыі і саветаў бядняцка-батрацкі і серадняцкі актыў; в) вызначаць і праводзіць канкрэтныя мерапрыемствы па палепшаньні працы, быту, павышэньні культурнасьці работніц і сялянак з боку саветаў, прафсаюзаў, каапэрацыі, КСУ і гаспадарчых органаў; г) узмацняць удзел жанчын у абароне краіны і д) пашыраць сувязь з працоўнымі жанчынамі замежных краін.

Адзінаццаты год рабочая кляса ў саюзе з сялянствам пад кіраўніцтвам кампартыі кіруе дзяржавай і будзе сацыялізм. З кожным годам усё больш уцягваюцца работніцы і сялянкі ва ўсе галіны будаўніцтва. З кожным годам усё ўздымаецца гаспадарка, павышаецца матэрыяльны і культурны ўзровень працоўных. Усё больш СССР становіцца тым маяком, які паказвае шлях пралетарыяту да сусьветнай рэвалюцыі. 8 сакавіка ёсьць адно з сьвят, калі праз высокія сьцены, якімі адгароджваецца буржуазны сьвет ад СССР, працягваюцца братэрскія рукі рабочых, работніц і сялянак і мацней становіцца міжнароднае братэрства працоўных. Капіталістыя імкнуцца шалёнай эксплёатацыяй рабочае клясы і сялянства выжымаць апошнія сокі. З нячуванай лютасьцю задушаюць рэвалюцыйны рух кітайскіх рабоча-сялянскіх мас. Фашыстаўская дыктатура ўраду Пілсудзкага жорстка расправляецца з сацыяльна-нацыянальным рэвалюцыйным рухам у Заходняй Беларусі. Адбываецца працэс над Сялянска-Работніцкай Грамадой, фактычна над усімі працоўнымі сялянамі і рабочымі Заходняе Беларусі. Правакацыі, зьдзекі, рэпрэсіі, бізун пануюць у Заходняй Беларусі. Сьвяткуючы міжнародны жаночы дзень у свабоднай Беларусі, шлем праклянцьце катам, шлем шчырае прывітаньне рабочай клясе і працоўнаму сялянству і надзеемся, што хутка прыйдзе той час, калі рабочыя, работніцы, сяляне, сялянкі ўсіх краін расправяцца з эксплёататарамі і катамі.

М. АБРАМЧУК.

Вясна ня будзе чакаць

НЕДАЎЛІЧВАЮЦЬ ЗНАЧЭНЬНЯ ПАСЕЎНАЙ КАМПАНІІ

Хоць добра вядома на вёсцы прыказка: «што пасееш, тое і пажнеш», але-ж сяляне яе не заўсёды ўжываюць. Ужо вясна на двара, а большая частка сялян яшчэ ня думае аб ачыстцы насеньня, ня гледзячы на тое, што ачышчальныя машыны ёсьць у саўгасах і сялянскіх камітэтах.

Такія зьявішчы сьведчаць аб тым, што аграномы мала звараюць увагі на вёску і некаторыя вёскі зусім ня бачаць агранома. Так, сяляне вёскі Губеншчына, Чэрыкаўскага раёну Магілеўскае акругі, скардзяцца на тое, **што яны ў свайй вёсцы за ўвесь год ня бачылі агранома.**

Сяляне вёскі Новая Князёўка, Бярэзінскага раёну, Менскае акругі, кажуць, што сёлета ва ўсім раёне няма насеньня, і кожны дзень сяляне ходзяць у сельгасп. таварыства, каб купіць насеньня, але па куль што няма надзеі, што насеньне будзе.

Сяляне Пухавіцкага раёну кажуць, што ў іх саўгасе «Блонь» вызначылі тэрмін для кожнай вёскі для збожжаачышчаньня, і ня ўсе сяляне ў вызначаны тэрмін змаглі справіцца і ачысьціць насеньне.

Усё гэта сьведчыць аб тым, што мясцовыя органы яшчэ мала звараюць увагі на гэтую справу і не прадстаўляюць сабе, якое вялікае значэньне мае для беларускай сельскай гаспадаркі вясновая кампанія на вёсцы.

Мала пісаць і гаварыць, мала будаваць пляны, а зараз-жа трэба прыступіць да працы, бо вясна ня будзе нікога чакаць.

Селькор Г. Лапіцкі.

АПОШНІЯ ДЗЯНЬКІ ГОМЕЛЬСКАГА АСОАВІЯХІМУ

Ні «тыдзень абароны», ні падрыхтоўка да дзесяцігодзьдзя Чырвонай арміі не змаглі абудзіць ад вялікае сьпячкі гомельскі Асоавіяхім. Заўсёды вы на замку знойдзеце памяшканьне прэзыдыуму, а сакратара дык нават са сьвечкамі ня знойдзеш.

Пяройдзем да няпэўных лічбаў: па справаздачах гомельскага Асоавіяхіму, якія прысланы Цэнтральнаму Савету, лічыцца 18.290 членаў, якія абхоплены 354 ячэйкамі. З гэтых-жа справа дач віда, што па Нова-Беліцкім раёне лічыцца 48 ячэек у той самы час, як пры праверцы аказалася ўсяго 17, і гэтыя ен праводзяць ніякай работы.

Памыліцца пры падліку ячэек магчыма, і асабліва пры ўмове, калі ячэйкі сьпяць, але ўжо такую памылку, як перабор на 31 ячэйку ў м штабе толькі аднаго раёну— зразумець ніяк нельга.

Пры такім становішчы падліку і працы нельга чакаць і росту. Большасьць раёнаў акругі налічвае 244-345 ячэек у той самы час, як большасьць раёнаў іншых акруг налічваюць па 1.200-1.400 ячэек.

— У некаторых раёнах яшчэ не аформлены райсаветы Асоавіяхіму, —заявіў член прэзыдыуму акруговага савету прадстаўніку Цэнтральнага Савету.

Да гэткага становішча Асоавіяхім дакаціўся дзякуючы таму, што кіруючы склад прэзыдыуму Асоавіяхіму абраны з ганаровых таварышоў, з якіх палова выбыла ў другім месяцы, а іншыя члены прэзыдыуму (старшыня АВК, сакратар акругкому, камандзір II-й дывізіі і г. д.) перагружаны работаю.

Неразуменьне форм работы прывяло да таго, што хэмічныя каманды і санітарныя гурткі зьліліся ў адзін гурток вайсковых ведаў, па лічачыся з тым, што хэмкаманды адносяцца да Асоавіяхіму, а сангурткі да Чырвонага Крыжу.

Зразумела, што адказны сакратар акруговага савету, які мяняўся чатыры разы і толькі тры разы за люты месяц, ня змог так хутка азнаёміцца з усялякімі палажэньнямі аб розных гуртках, адсюль такія лапсусы.

А вось як стаіць справа з кіраўніцтвам. Пачнем зьнізу. Аб існаваньні акруговага савету ячэйкі ня маюць ніякага ўяўленьня, і нават перавыбары ячэек, якія ўжо ва ўсіх акругах заканчваюцца, у Гомелі толькі праходзяць і то стыхійна, без кіраўніцтва акруговых савету.

Дырэктывы Цэнтральнага Савету акруговы савет не прызнае і ня выконвае. А па прыкладзе акруговага савету «выконваюць» дырэктывы раённыя саветы і нізавыя ячэйкі. Ня ведаючы, хто зьяўляецца «начальствам», членскія ўзносы акруговаму савету ня ўносяцца. Затое акруговы савет умудрыўся страціць 350 р. 55 к. з сродкаў ячэек, якія паступілі акруговага савету ў выглядзе задатку на навучальныя падмогі. (Гэта замест матэр'яльнай дапамогі нізавым ячэйкам).

Акруговы савет не пасаромеўся за апошнія пяць месяцаў страціць 1.764 руб. 43 к. Навошта выкарыстана гэтая сума пры адсутнасьці работы —ніяк невядома.

Тралыцыі «вялікага» грашовага размаху пераняліся хутка на гарадзкія раёны (тры ў Гомелі і адзін у Рэчыцы), якія таксама страцілі за год 2.220 руб., ня ўнёсшы членскіх узносаў акруговаму савету.

Наконт штатаў справа абстаіць «добра». Рэчыцкі райсавет пры прыбытковым артыкуле ў 359 руб. у год, мае платную адзінку з выдаткам на 720 руб. Нова-Беліцкі райсавет меў за апошнія чатыры месяцы прыбытку 45 руб. 75 к., а на апарат выдана 189 руб. 78к. Гарадзкі райсавет на сакратара, які не вядзе ніякай тэхнічнай работы, выдае 50 р. у месяц.

Ня выпушчаў пры такой «бакалейнай крамцы» і момант спэкуляцыі.

Адпушчаныя Цэнтральным Саветам акруговаму савету кнігі цаною па 33 кап., прадаюцца раённым саветам па 45 к. за кожную (Не пашкодзіла-б Акрфа праверыць натэат).

Некалькі фактаў «дзелавых» пытаньняў, якімі займаліся на прыкладзе акруговых саветаў, раённыя саветы.

Нова-Беліцкі раён. За 8-9 месяцаў праведзены тры пленумы, на якіх вынесены наступныя пастановы: «заслухаўшы даклад саветаў Авіяхіму і Асо пры іх аб'яднаньні пастанавілі: справаў не распачынаць і перайсьці да канструяваньня раённага савету Асоавіяхіму». «Заслухаўшы даклад аб мэтах і задачах Асоавіяхіму, пастанавілі даклад прыняць да ведама». «Заслухаўшы справаздачны даклад Асоавіяхіму, пастанавілі—работу ўхваліць».

Затое кардынальным пытаньнем парадку дня разглядалася штатная адзінка. На гэтым пытаньні былі вялікія спрэчкі. Выказалася 10 таварышоў і ўсе былі супроць скарачэньня штатнай адзінкі.

Вось прыблізна характар «дзелавых» пытаньняў пленуму райсаветаў, дзе ёсьць платны сакратар і раённы савет з 39 чалавек, чаго ня мае Цэнтральны Савет Асоавіяхіму.

Які можна зрабіць вывад з работы такой арганізацыі Асоавіяхіму, як гомельская?

Вывад, мне здаецца, адзін. На вісячы замок памяшканьня акруговага савету прыкленіць сургучную пячатку з надпісам на адвароце шыльды—«Брама зачынена».

Але гэта было-б добра зрабіць тады, калі-б справа датычылася толькі прэзыдыуму, але тут гутарка ідзе аб падрыхтоўцы да абароны працоўных цэлай акругі, якія, як і працоўныя ўсяе краіны, жадаюць навучыцца вайсковай справе, каб у любы момант стаць на абарону краіны. Аб гэтым вось і павінны растлумачыць адпаведныя арганізацыі акруговым і раённым саветам Асоавіяхіму.

А ў мінулае неабходна ўмяшацца органам РСІ.

М. Ш-ДТ.

БЕЛАРУСКУЮ МОВУ—У РАБОЧЫЯ МАСЫ

Дырэктывы аб беларусізацыі культурнае работы прафсаюзаў ў большасьці застаюцца на паперы

Зрух, які наглядаецца, невыстарчальны

АБ ЧЫМ ГАВОРАЦЬ ФАКТЫ

Няма ніякага сумненьня, што за апошні час у галіне нацработы ёсьць пэўны зрух. Рад кіруючых дырэктыў, якія даны ЦСПСБ ніза-вым прафарганізацыям, зрабілі значны ўплыў. За апошні час знач-на павялічыўся попыт на беларус-кую кнігу. Рэдакцыйна-выдавецкі аддзел ЦСПСБ і іншыя выдавецтвы прадалі за апошні час на некалькі дзесяткаў тысяч рублёў кніг. Па-вялічваецца лік гурткоў па выву-чэньні беларускай мовы, узмац-няецца інтарэс рабочых да белару-сізацыі. Беларускія газэты, праўда, павольна, але ўсё-ж павялічваюць свой тыраж.

Аднак, трэба адзначыць, што ў галіне практычнае працы па бела-русізацыі дагэтуль робіцца надзвы-чай мала.

Асвоўнымі праваднікамі белару-сізацыі ў масы павінны быць ра-бочыя клюбы. Што-ж мы маем на справе? Паглядзім, што робіцца ў клюбе савецкіх і гандлёвых служа-чых. Беларусаў членаў клюбу 34 проц., яўрэяў—54 проц., расійцаў—7 проц. і г. д. Ня гледзячы на гэта, уся масавая, гурткавая і мастацкая работа клюбу пра-водзіцца на расійскай мове. Па-седжаньні праўленьня клюбу і спрэчкі вядуцца на расійскай мове. Дзелаводзтва ў большай частцы—таксама на расійскай мове. Усякія размовы, заняткі гурткоў—на ра-сійскай. З кастрычніка мінулага году ў клюбе адбылося 6 пастано-вак. З іх толькі адна на беларус-кай мове.

У бібліятэцы клюбу кніг на бе-ларускай мове толькі 3,5 проц., на яўрэйскай мове—7,5 проц., рэшта на расійскай. За апошні час купле-на 575 кніг, з іх на беларускай мо-ве толькі – 43. Чытальня выпісвае толькі 2 экзэмпляры «Зьвязды».

Насьценгазэта ўвесь час выходзі-ла выключна на расійскай мове. Толькі ў апошнім нумары ёсьць не-калькі артыкулаў на беларускай мове.

Адзінае дасягненьне клюбу: з 19 сьнежня мінулага году пратаколы пасяджэньня праўленьня клюбу «пе-раводзяцца» на беларускую мову.

Гэты малюнак некалькі характа-рызуе агульную пастаноўку нацыя-нальнай работы ва ўсіх іншых клю-бах. Але ня толькі ў клюбах. Ня-даўна было праведзена абсьледваньне культурна-выхаваўчай работы сярод рабочых прыватных прадпры-емстваў. Выявілася, што ўся культ-масавая работа праводзіцца вы-ключна на расійскай мове (за вы-ключэньнем прадпрыемстваў, аб'-яднаных швайнікамі і харчавікамі). На групавым камітэце камунальні-каў у Менску налічваецца 60 проц. беларусаў; у адносінах-жа белару-сізацыі нічога ня зроблена; уся ма-савая работа праводзіцца на расій-скай мове.

У нашым распараджэньні—рэза-люцыя апошняга пленуму цэнтраль-нага праўленьня саюзу хэмікаў па дакладу аб нацрабоце. Рэзалюцыя адзначае даволі «скромныя» дасяг-неньні: «некаторае абслугоўваньне членаў саюзу на іх роднай мове, некаторае разгортваньне асобных галін культурна-асьветнай работы на нацмовах, заметкі ў насьценга-зэтах на нацмовах». Вось і ўсё. Недахопы-ж нацработы выкладзены ў 6-ці пунктах, а прапановы зай-маюць цэлыя 5 старонак. Гэта га-ворыць аб тым, што ў галіне нац-работы па саюзе ёсьць яшчэ шмат чаго рабіць.

Д.

У нас беларускай мовы ніхто не вывучае

(Гарбарня «Бальшавік», Менск)

Гарбарня «Бальшавік» налічвае 400 чал. рабочых, з якіх 180—члены і кандыдаты партыі. Зда-валася-б, што пры наяўнасьці амаль што палову рабочых членаў пар-тыі, справа беларусізацыі магла быць пастаўлена на належную вы-шыню. А між тым, на заводзе бе-ларусізацыя зусім не праводзіцца.

— Быў некалі гурток беларускае мовы, - гаворыць сакратар партый-най ячэйкі т. Штэйман,—ды вось з аб'яднаньнем заводаў ён распаўся. Цяпер у нас беларускае мовы ніхто не вывучае.

... што з усіх 400

Ёсьць некаторы перелом

(Дражджавы завод „Чырвоная Зара", Менск)

Да цяперашняга моманту справа беларусізацыі на заводзе «Чырвоная Зара» была пастаўлена слаба. Гур-ток па вывучэньні беларускае мо-вы, калі і працаваў, дык вельмі дрэнна. З 198 рабочых «Зьвязду» выпісвала толькі 4 чалавекі. Гэта так было.

Але цяпер, калі заўком узяўся за гэтую справу, яму ўдалося шмат чаго дабіцца. Зараз ужо гурток па вывучэньні беларускае мовы займа-ецца рэгулярна—адзін раз у ты-дзень. Колькасьць членаў гуртка пакуль што, праўда, невялікая, але ёсьць надзея, што праз некаторы час яна павялічыцца.

Палепшылася справа і ў адносі-нах выпіскі «Зьвязды». За некаль-кі дзён удалося ўзьняць пад-

Дырэктыва атрымана... для падшыўкі да справы

(Завод „Энэргія", Менск)

— У нас беларускага гуртка ніко-лі не існавала,— прызнаецца стар-шыня заўкому заводу «Энэргія» т. Шунэйка.

Ня было і няма зараз. І ня толькі няма беларускага гуртка на заводзе, але і наогул ніякай рабо-ты па беларусізацыі не праводзіц-ца. Досыць сказаць, што з 272 ча-лавек рабочых і служачых бела-рускую газэту выпісваюць толькі 4 чалавекі. На заўкоме пытань-не аб беларусізацыі ніколі ня ставілася.

Саюз мэталістых нядаўна пры-слаў дырэктыву аб правядзеньні беларусізацыі на заводзе, аб ства-рэньні беларускага гуртку і аб пе-раходзе працы заўкому на бела-

Хуліганы разграмілі прыёмны пакой

і школу лікбезу ў Барысаве

(Ад нашага барысаўскага карэспандэнта)

На пабудову мосту праз раку Бярэзіну прымаюцца рабочыя без усялякага кантролю. Сюды сабра-лася шмат аматараў панажоўшчы-ны і «острого ощущения».

Работа ў кэсонах патрабуе ад рабочага добрага стану здароўя. З гэтай прычыны перад апусканьнем рабочага для работ у кэсон доктар уважліва яго аглядае. Трэба адзначыць, што заработкі такіх ра-бочых дасягаюць да 12 руб. у дзень і наплыў рабочых для гэтай работы вялізарны.

Хуліган і п'яніца Шкэндэраў, будучы агледжан доктарам, па сва-ім здароўі ня быў дапушчан да гэтай працы. З гэтага часу Шкэн-дэраў «меў вока» на доктара.

Ноччу з 2-га на 3-га сакавіка Шкэндэраў парашыў спагнаць злосьць на доктары і для гэтай мэты ён падабраў двух «намоцні-каў». Гуляючы перад гэтым на ве-чарыне, дзе п'янстваваў з сваімі сябрамі ўвесь вечар, ён потым, ва-рочаючыся дамой, напаў на пры-ёмны пакой.

Шкэндэраў з сваімі «памоцніка-мі» выламалі ўсе вокны і рамы ў пакоі. Пры гэтым хуліган крычаў: «пэрэжу, разьнясу».

Перапалоханыя прыбліжэньнем людзей, сябры Шкэндэрава схава-ліся, а сам ён не пасьпеў схавац-ца і быў затрыманы.

Другі хуліган, рабочы з таго-ж месца, Літвінюк Кірыла «ад лю-басьці да мастацтва», будучы п'я-ным, увярваўся ў школу лікбезу з палкай у руках і павыбіваў вок-ны, разагнаў усіх слухачоў і чуць не пабіў настаўніка-камсамольца, які праводзіў заняткі. Заняткі бы-лі сарваны.

Абодва хуліганы прыцягнуты да адказнасьці. У нядзелю, 11 га са-кавіка, адбудзецца паказальны пра-цэс ў бараках пры мосьце над абодвума хуліганамі. Рабочыя Но-ва-Барысава чакаюць суровай ка-ры для аматараў палажоўшчыны.

У. Л-ч.

Моладзь хуліганіць

(Гута імя Домбаля)

Вельмі журботнае зьявішча прад-стаўляе сабою п'янства, хуліганства і гульні ў карты, якія разьвіліся за апошні час на нашай гуце, асабліва сярод моладзі, у тым ліку і камса-мольцаў.

Камсамолец Чарняк Пётра, які і раней любіў „заліваць за гальштук", у п'яным выглядзе пабіў міліцыя-нэра на заводзе і пагражаў яму

ЧАМУ НАШЫ ТАВАРЫ ЯШЧЭ ДАРАГІЯ

ГУТАРКА ІДЗЕ АБ ЗАВОДЗКІХ „ДРОБЯЗЯХ"

Яны часта дорага каштуюць заводу

Мы патрабуем салідарнае работы

(Гута «Пралетары», Менск)

На апошнім адкрытым партсхо-дзе ячэйкі КП(б)Б была пастаўле-на справаздача дырэктара заводу. Што даў даклад? Сухія лічбы, скар-гі на дэфіцыт і абвінавачваньні ў гэтым рабочых. Хаця даклад быў сухім, але спрэчкі былі гарачыя.

Яны насілі канкрэтны, дзелавы характар. Адзначалі, напрыклад, беспарадак у нарабочым аддзя-леньні, які адбівае ўсякую ахвоту працаваць.

Як дакладчык, так і рабочыя зазначалі, што нашы шматлікія не-дахопы, якія выклікаюць дэфіцыт, могуць быць зьнішчаны толькі пры ўдзеле ўсяго рабочага калектыву. Наша асноўная ўстаноўка—зьнізіць сабекошт прадукцыі пры дапамозе ўсёй рабочай масы.

Патрэбна салідарная работа ад-міністрацыі і рабочага калектыву. А гэтага ў нас няма.

Маленькі прыклад. Калі будавалі ванную печ, па недаглядзе не зра-білі гнязда для бота на першым нумары (варштат для шкла). У вы-ніку тры месяцы рабочыя праца-валі з дэфіцытам. Толькі за адзін тыдзень з-за гэтае дробязі завод страціў 313 руб. Рабочыя прапа-навалі высеч брус і гэтым адрата-ваць варштат. Адміністрацыя адмо-вілася—«нічога вы не разумееце». Тэхнічны кіраўнік не дазволіў вы-сеч брус. Калі ён пайшоў у вод-пуск, рабочыя на сваю адказнасьць зрабілі, што належыць, як кажуць, явачным парадкам.

І шкладувам стала лягчэй, і прадукцыйнасьць працы павялічы-лася.

Такіх прыкладаў можна прывесьці шмат.

Мала прасіць рабочых дапама-гаць рацыяналізацыі. Трэба ісьці насустрач разумным прапановам ра-бочых.

П. Ізох.

Дробязі, якія нам не па кішэні

(Гута імя Домбаля, Нова-Барысаў)

Рабочыя гуты вельмі мала кла-поцяцца аб ваганэтках з лямпавым шклом, якія стаяць у апэцках.

Іх нагружаюць звыш магчы-масьці. Калі рабочыя-цягнульшчыкі пачынаюць выцягваць вагоны з апэцкаў, дык матар'ял зьверху па-дае на падлогу. Адсюль—шмат бою начыньня і браку, у лепшым вы-падку.

Акрамя таго, майстры, убачыў-шы, што няма куды класьці пра-дукцыю, спыняюць на хвілін 10-20 працу і чакаюць, пакуль разгру-зяць ваганэткі. Варштат стаіць без работы—прастой відавочны.

Бываюць і іншыя дрэнныя вы-падкі. Цягнульшчыкі — па сваіх справах ідуць з працы і пакідаюць на сваім месцы запасных падрост-каў. Апошнім прыходзіцца насіць скрыні з шклянкамі, якія ім не па сілах. Скрыні падаюць часта з рук —160 штук бою.

Вельмі дорага абыходзяцца нам гэтыя дробязі заводзкае працы.

Яны нам зусім не па кішэні.

Завод вылазіць з багны дэфіцыту і мы ў праве патрабаваць належ-нае ўвагі да кожнае дробязі, якая перашкаджае рабоце.

Шэмпель.

Няма аптэчак—ёсьць прастоі

(Фабрыка запалак «Чырвоная Бярэзіна»)

Мы вядзем энэргічную барацьбу за ўшчыльненьне рабочага дня. Мы патрабуем ад рабочага сьвядомых адносін да вытворчасьці.

Але наша адміністрацыя часта знаходзіцца не на тэрыторыі заво-ду. Трэба затраціць вельмі часу, каб атрымаць мэдыцынскую дапа-могу.

Гэта адбіваецца і па саміх рабо-

Трацім сотні гадзін

(Лесазавод імя Розы Люксэм-бург, Нова-Барысаў)

Прастоі на нашым заводзе—даволі час-тае зьявішча. Лесаматар'ялы—сырэц—па-даюцца ад ракі на завод асобным лан-цугом. Вельмі добрае прыстасаваньне—яно зэканоміць шмат працы і часу. Але што рабіць, калі ланцуг не ў па-радку. Часта бывае, што пасобныя зьвеньні ланцугу псуюцца, прыходзіцца аддаваць іх кавалю для папраўкі.

Ніхто не падлічыў, колькі гадзін тра-ціцца на гэта. Я ўпэўнены, што на пра-цягу некалькіх месяцаў гэтакіх гадзін набярэцца не адна сотня. Зразумела, чаму. Матар'ял не падаецца. Рабочыя на заводзе чакаюць прытоку бярвень-няў.

Сотні гадзін прастою—гэта некалькі тысяч рублёў страты.

Адміністрацыя чамусьці не прыкмя-чае гэтага. Раз на заўсёды пара паклапаціцца аб добрым, моцным ланцугу.

СВОЙ.

Зьмяняюцца, як рукавічкі

(Кардонная фабрыка імя Леніна, Пухавічы)

Фабрыка наша маленькая, рабо-чых невялікая група, але працуем мы так, што выпярэджваем і боль-шыя прадпрыемствы. Асабліва гэта прыкмячаецца ў галіне... дарэмнае траты грошай. Мы можам атрымаць першую прэмію на конкурсе па выплаце пад'ёмных.

Пачынаючы з канца 1925 г., за-гадчыкі фабрыкі мяняюцца, як ру-кавічкі. Ня менш загадчыкаў па-бывала ў нас, чым кабыл у цыга-на.

Быў кіраўніком нейкі Дзіткоўскі, яго зьнялі, пабыў трохі Буралін, вышаў, прыехаў Цэмок, папраца-ваў месяцаў 4 — бывай, зьявіўся Яворскі. Усіх іх прысылаюць з цэн-тру. Кожны атрымлівае пад'ёмныя і кампэнсацыю пры звальненьні.

Некаторыя і да гэтай пары лі-чэцца ў сьпісе дэбітораў фабрыкі. Мяняюцца часта і бухгальтары, за-гадчыкі складамі.

Гэтая „чэхарда"—вялікі накладчы выдатак для нашай невялікай фаб-рыкі.

С. Карнейчык.

Пад пагрозай зрыву

(Кватэрная кааперацыя ў Барысаве)

Барысаўскі Гаржылсаюз пасьпеў за кароткі час пабудаваць некалькі

што зусім ня выпісвае.

Пытаньне аб беларусізацыі на партыйнай ячэйцы ставілася адзін раз -увосень мінулага году. Але фактычна нічога з тых часоў не рабілася.

Што датычыць заўкому, то ён абсалютна нічога не прадпрымаў у гэтай галіне. «Рабочыя слаба цікавяцца беларускаю моваю»—адмахваецца старшыня заўкому.

А мы думаем, што вінаваты тут не рабочыя, а імення заўком і бюро партыйнай ячэйкі. Калі-б яны цікавіліся, дык цікавіліся-б і рабочыя.

Адзінае мерапрыемства, якое было ўжыта ў адносінах да беларусізацыі - гэта пастанова бюро ячэйкі і заўкому ўзяць курс на беларусізацыю газэты «Рабочее Око», якая выдаецца на заводзе. Наколькі гэта пастанова будзе праведзена ў жыцьцё, мы яшчэ ня ведаем. Але вывад трэба зрабіць такі: бюро ячэйкі і заўкому неабходна паставіць пытаньне аб беларусізацыі ў больш рашучай форме.

Груша.

...ларускай і польскай мовах.

Можна быць упэўненым, што калі заўком і ў далейшым не паслабіць свае ўвагі да гэтага пытаньня, то посьпех беларусізацыі на заводзе «Чырвоная Зара» будзе забясьпечаны.

...джэньнях заўкому яшчэ нават не абгаворвалася.

З 65 членаў і кандыдатаў партыі «Зьвязду» выпісваюць толькі 6 чалавек, беларускай мовы ніхто не вывучае.

Эн.

...ячэйкі і гарадзкога камітэту. Надзвычайна ён пабіў каля станцыі аднаго рабочага.

Трацi камсамолец Пахаржэльскі—правадыр шайкі нова-барысаўскіх хуліганаў. Пад яго кіраўніцтвам праводзіліся хуліганскія напады. Усіх гэтых хлапцоў калектыў ЛКСМБ выключыў з сваіх радоў. Лісэвіч.

...працы. За прыкладамі далёка хадзіць ня трэба. Возьмем пытаньне аб аптэчках. Іх няма на фабрыцы, ня гледзячы на шматлікія прапановы камісіі па ахове працы.

Рабочы параніў палец—прыходзіцца бегаць у амбулаторыю, якая...

...творчасьці—рабочы пакідае варштат - вось і прагул.

Камісія па ахове працы ўзьнімала пытаньне аб забесьпячэньні фабрыкі аптэчкай перад райздравам, апошні ківае на адміністрацыю фабрыкі.

В. Касьцін.

У апошні час Камгас і Лесбел перадалі яму за палову сабекошту нававе пабудаваныя імі дамы.

Кватэрная каапэрацыя адыгрывае ў Барысаве вялікую ролю: у гэтым вытворчым цэнтры БССР на 1 чал. прыходзіцца толькі 8 квадр. аршын жыльлёвае плошчы.

Але не хапае сродкаў для кватэрнага будаўніцтва. Каапэратыў «Камунар» патрабуе для сканчэньня пачатых пабудоў 70.000 р., на даабсталяваньне дамоў, якія прыняты ад прамысловасьці, патрэбна 30.000 р.; каапэратывы «Друкар» і «Каапэратар» шукаюць 10.000 р., каб скончыць пабудовы. Такім чынам жылсаюз патрабуе 110 тыс. р. Дзе іх узяць! Адпускаецца крэдыту толькі 50 тысяч р.

Праграма будаўніцтва знаходзіцца пад пагрозай зрыву.

Нізавыя прафарганізацыі лічаць мэтазгодным перадаць жылсаюву ўсе крэдыты, якія адпушчаны на рабочае будаўніцтва, і фонды паляпшэньня быту. Жылсаюз даказаў, што ён можа будаваць лепш, чым іншыя арганізацыі.

В. Лісэвіч.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Аб „памешчыку“ з „Полелюму“

(Ад нашага барысаўскага карэспандэнта)

У Савецкім Саюзе цяпер няма памешчыкаў, перад якімі здымаюць шапкі, але ў Забашэвіцкім сельсавеце знайшоўся адзін такі. Калі хочаце ўбачыць копію старога памешчыка, прыяжджайце ў саўгас «Полелюм». Там вы ўбачыце, калі не памешчыка, дык кіраўніка саўгасам гр. Чэпікава — розьніцы ніякай... хіба толькі ў тым, што рабочыя і сяляне неяк машынальна, здымаючы перад ім шапкі і кланяючыся ў пояс, дадаюць да яго «тытулу» слова «таварыш»...

Таварыскіх-жа адносін і ня можа быць, бо на яго ўсе глядзяць, як на старога памешчыка. Аб дапамозе сялянскаму насельніцтву і гаварыць няма чаго—у Чэпікава гэта ня ў модзе. **За ўвесь год было ачышчана ўсяго 18 пудоў насеньня, а да племяннога бугая было дапушчана толькі 3 каровы.**

У той час, калі ўсюды праходзяць хлебазагатоўкі, Чэпікаў, ня гледзячы на пратэст рабочых, якія аб гэтым даведаліся, **прадаў спэкулянту Кліёнскаму 300 пудоў адборнага першагатунковага жыта.**

Атрымаўшы дырэктыву аб скарачэньні аднаго рабочага і аднаго рахункавода, Чэпікаў парашыў скараціць тых, хто яму перашкаджаў, г. зн. старшыню рабачкому т. Ліўшыца і малатабойца-актывістага. «Што хачу, моў, тое і раблю, навошта з рабачкомам звальненьне ўзгадняць»...

Калдагавор парушаецца на кожным кроку. Цэлы рад рабочых не атрымаў спэцвопраткі. Заработная плата затрымліваецца на 1, а то і 2 месяцы, пры чым 1/4 проц. пені за пратэрмінаваньне не выдаецца.

Ёсьць паміж кіраўніком і рабочымі рад канфліктаў. На сход зацягнуць Чэпікава можна толькі на вяроўцы. Прышоўшы-ж на сход, ён накідваецца на рабочых, якія хочуць з ім пагутарыць, з словамі: «Што вам ад мяне патрэбна»... і апрача грубасьцяй рабочыя нічога ад яго ня чуюць.

Ясна, што працаваць саўгасу так далей нельга. Патрэбны рашучыя меры і ўмелае кіраўніцтва—вось тады саўгас сапраўды зможа стаць ячэйкаю сацыялістычнага будаўніцтва. Усе пэрспэктывы саўгасу гавораць за тое, што саўгас павінен мець жывёлагадоўчы ўхіл, для чаго патрэбна каля 105 кароў і 3 бугаі. Добрых-жа лугавых угодзьдзяў ёсьць 218 гэктараў. Трэба выкарыстаць вялізны будынак смалакуранага заводу, які зараз пустуе. Трэба пачаць праводзіць вытворчыя нарады, бо рабочыя маюць шмат каштоўных прапаноў для далейшага разьвіцьця саўгасу.

Што датычыць вядомага ўжо нам Чэпікава, дык ён за сваё мастацтва атрымае адпаведную кару, бо прыцягваецца да судовай адказнасьці.

В. Лісэвіч.

80 выйгрышаў

ГОМЕЛЬ. (Ул. кар.). З 28-га лютага па 7-га сакавіка мясцовае аддзяленьне Дзяржбанку і Раббанку выплаціла па абліґацыях, на якія прыпалі выйгрышы ў другім тыражы па пазыцы індустралізацыі,—8 тыс. р. Выйгрышы атрымала 80 чалавек, з якіх 11 выйграла па 250 руб. і 34—па 100 руб. Рэшта выйграла больш дробныя сумы.

Пераважная большасьць выйграўшых—рабочыя, сярод якіх шмат чыгуначнікаў.

Арганізацыя садова-агародных арцеляй

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.) Акрземаддзел арганізуе 4 агародна-садовыя яўрэйскія арцелі ў Яновічах, Астроўна і інш. мястэчках акругі.

Пастэраўскія пункты

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). Зараз у Добрушы, Рэчыцы, Цэрахоўцы, Брагіне і Хойніках працуюць пастэраўскія пункты. Гомельская санстанцыя адкрыла яшчэ 2 пастэраўскія пункты ў Новазыбкаве і Клінцох, насельніцтва якіх абслугоўвалася да гэтага часу Гомельскай пастэраўскай станцыяй.

Грамадзкія работы ў Гомелі

ГОМЕЛЬ. (Ул. кар.). У гэтым годзе на правядзеньне грамадзкіх работ у Гомелі прадугледжваецца патраціць да 180 тыс. руб. З найбольш буйных работ намечана працягваць пабудову затону для дзяржпараходзтва.

Па пляне біржы працы на гэтых грамадзкіх работах сёлета будзе занята каля 1.500 беспрацоўных.

Чым адзначылі 8 сакавіка

Па раёнах Менскае акругі

— Па 9 раёнах Менскае акругі праводзіцца конкурс на здаровае дзіця.

— У Барысаве і Шацку арганізаваны новыя арцелі белашвэек.

— У кансультацыях Заслаўскага і Койданаўскага раёнаў адкрыты малочныя кухні.

— У Халопенічах адкрыта новая дзіцячая кансультацыя.

— У Барысаве для работніц „Чырвонай Бярэзіны“ адкрыты вячэрнія ясьлі.

Белкаапсаюз адпусьціў з фонду каапэраваньня беднаты на каапэраваньне жанчын-бядначак 2.300 руб.

— Акруговы савет Асоавіяхіму адкрыў вайсковыя курсы сувязі на 50 чал. спэцыяльна для жанчын.

— Ахматмладам адкрываюцца курсы для падрыхтоўкі пэрсаналу ясьляў на 50 сялянак-актывістак.

Новыя працкалектывы

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.) У сувязі з пераходам працкалектыву краўцоў ва ўладаньне фабрыкі „Прафінтэрн“, у Віцебску адкрываецца новы працкалектыў швейнай вытворчасьці, дзе будзе занята каля 60 беспрацоўных. Арганізуецца таксама спэцыяльны жаночы калектыў па вырабе гальштукоў, у які будзе ўцягнута 50 работніц. Поруч з гэтым цэлы рад іншых калектываў пашыраюцца: працкалектыў металістых замест 25 чалавек абхопіць 60—70; калектыў дрэваапрацоўшчыкаў цалкам мэханізуецца, што таксама дасьць магчымасьць уцягнуць у работу больш лік беспрацоўных.

У сувязі з міжнародным жаночым днём, кіраўніцтва працкалектываў узяло курс на ўцягваньне ва ўсе калектывы большага ліку жанчын.

Перападрыхтоўка настаўніцтва

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). 15-га мая адкрываюцца двухмесячныя курсы для перападрыхтоўкі вясковых настаўнікаў, на 100 чалавек. На гэтыя курсы будуць запрошаны выключна тыя настаўнікі, якія ні разу яшчэ не праходзілі перападрыхтоўкі.

Апрача гэтага па скончэньні навучальнага году ва ўсіх сельскіх мясцовасьцях будуць праведзены двухтыднёвыя канфэрэнцыі-курсы.

Чым хварэе вёска

(Паводле лістоў нашых селькораў)

Лісты, якія надсылаюцца нашымі селькорамі ў рэдакцыю, высьвятляюць усе балячкі з працы нізавых установаў, арганізацый і інш. Селькоры галоўна заяўляюць у сваіх лістох, што патрэбна рашучая барацьба з злоўжываньнямі, п'янствам, цяганінай, кумаўством і г. д.

Селькор Дрозд з Пухавіцкага раёну (Меншчына) піша:

„Яшчэ ў 1925 г. бедната вёскі **ЗАГАЙ**, Пожасёлкаўскага сельсавету, парашыла выйсьці на пасёлкі. Прыехаў каморнік і пачаў абмераў частку зямлі, але... заможнікі землеўпарадкаваньне сарвалі. І пашла тады справа „цягацца“ па райвыканкоме ды акрузе, а тут прыслалі паведамленьне плаціць за абмераную зямлю. А райвыканком... маўчыць“.

Дрэнна, вельмі дрэнна, што сялянства не зразумела, якую шкоду прыносіць самагон. Дзякуючы самагону здараюцца пажары, забойствы. Цішчацца на самагон мільёны пудоў хлеба.

З вёскі **ПАНСКАЕ**, Крупскага раёну, селькор **ДЗЯДЗЬКА МІХАСЬ** піша:

„Усе сяляне нашай вёскі гоняць самагон. Ня пройдзе ніводнага сьвята, каб у вёсцы не адбылася бойка і п'яныя вечарыны. П'юць старыя, п'юць і маладыя. А міліцыя... сьпіць“.

Пра такі самы факт піша наш селькор **ЖАК** з Чэрвеня (Меншчына):

„Пісьневіч Залман, які жыве па Бярэзінскай вуліцы, гандлюе самагонам. Кожную нядзелю ў яго ў хаце поўна сялян. Аб тым, што Пісьневіч гандлюе самагонам, ведае, здаецца, міліцыя, але... і зараз ён ім гандлюе“.

Дрэнна і тады бывае, калі ў савецкіх установах заводзіцца якое-небудзь сватаўство. Аб такім факце з вёскі **ПАСЯКІ**, Стара-Дарожскага раёну (Бабруйшчына), наш селькор **ВОСТРАЕ ВОКА** піша:

„Карновіч Е. працуе дзесятнікам у Стара-Дарожскім жалескоме, для вывазкі бярвеньняў ён заўсёды бярэ заможнікаў сваіх сваякоў, а бяднейшым сялянам адмаўляе. Чаму гэта так--пытаюцца сяляне?

Не заўсёды добра справа стаіць у каапэрацыі. Часта паўстаюць непаразуменьні паміж пайшчыкамі і прыказчыкамі. Аб такіх непаразуменьнях у Капыльскім каапэратыве селькор **ГАЛІНОЎСКІ** піша:

„У Капыльскай каапэрацыі (Меншчына) кожны дзень адбываюцца непаразуменьні паміж сялянамі і служачымі каапэрацыі. Каапэрацыя не адпускае тавараў тым пайшчыкам, якія ўнесьлі ня поўны пай. А ў другім каапэратыве тыя самыя тавары адпускаюцца для ўсіх. Пай цалком ня ўнесен беднякамі. Трэба шырэй паставіць пытаньне аб каапэраваньні беднаты“.

Бываюць у жыцьці даволі цікавыя здарэньні. Як кажа прыказка „сам гам, а другому ня дам“. Гэту прыказку цалком можна прыстасаваць да загадчыка Жыткавіцкай сямігодкай (Меншчына), піша Свой:

„Прыслалі ў Жыткавіцкую сямігодку загадчыка. Прыехаўшы ў Жыткавічы, ён адразу выставіў свой ультыматум. „Дасьцё 130 руб., то буду працаваць, а не, ня буду“. На прапанову „свага“ райпалітасьветы згадзіўся. Загадчык паадбіраў працоўныя гадзіны ад іншых настаўнікаў, закрыў куток асьветніка, бо яму так хацелася: „Хто на гэтага „пэца“ зьверне ўвагу“.

Ня лепш справа стаіць у Халопеніцкай раённай кансультацыі (Меншчына), піша Зарайскі:

„Кансультацыяй кіруе Міхайлаў — праваабаронца. Кансультацыя павінна даваць розныя спраўкі сялянству. Але выходзіць наадварот. Каб атрымаць спраўку, трэба змарнаваць шмат часу. Калі аб гэтым кажуць Міхайлаву, то апошні рукамі адмахваецца, кажучы: „ня ваша справа, я член Менскай калегіі абаронцаў і нікога ня прызнаю, што хачу, тое і раблю. Добры абаронца, няма чаго сказаць“.

Ул. Б.

Выраб экспартных запалкаў

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). 13 сакавіка Нова-Беліцкая фабрыка «Вэзуві» пераходзіць на выраб экспартных запалкаў. Фабрыка будзе выпускаць за дзень 1.500 скрынак гэтых запалкаў.

Віцебск па лыжах на першым месцы

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.) У Віцебску адбылося спатканьне менскіх, віцебскіх і полацкіх лыжнікаў. Першае месца заняла віцебская каманда, другое—Менск, трэцяе -Полацак.

100 курортных месц для сялян

Наркамат Аховы Здароўя закупіў 100 курортных месц на паўднёвым беразе Крыму (Ялцінскі сухотны інстытут) і на Каўказе на сэзон 1928 году для сялян Беларусі. На гэтыя месцы заключан дагавор з курортным бюро. Месцы разьмяркоўваюцца па акругах. На курорты будуць накіроўвацца выключна сяляне ад сахі.

У ВІЦЕБСКУ У ДОМЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ 3-га сакавіка адбыўся шматлюдны мітынг, прысьвечаны 2-ты дзёвіку АЗЕТ. Мітынг сабраў звыш 700 чалавек рабочых, саматужнікаў, інтэлігенцыі і інш. На мітынгу выступалі генэральны сакратар ЦП АЗЕТ т. Камянштэйн і адказны сакратар Белкамзету тав. Бэйнфэст.

Крок назад

По акпадным страхаваньні не спагнана 772.566 руб.

1-га сакавіка скончыўся тэрмін спагнаньня плацяжоў па акладным страхаваньні. Ня гледзячы на пастанову ўраду аб 100-проц. спагнаньні па акладным страхаваньні, акругі далі ўсяго 80,7 проц.

Засталося неспагнанымі па БССР 722.566 руб. І самае характэрнае тое, што гэта буйная сума недаспагнана з верхавінкі, з моцнай часткі вёскі, бо серадняцтва ў пераважнай сваёй большасьці страхавыя плацяжы ўнесла.

Горш за ўсё стаіць справа са спагнаньнем плацяжоў па страхоўцы ў Аршанскай акрузе -спагнана 76,5 проц., у Полацкай акрузе—76,6 проц. і ў Магілеўскай акрузе—76,8 проц. Гомельская акруга, якая ішла ўвесь час наперадзе, да 1-га сакавіка адсунулася на 4-е месца, выканаўшы 81,7 проц. заданьня, недаспагнаўшы 103.746 р. Бабруйская акруга выканала 79,7 проц. заданьня, недаспагнаўшы 128.513 руб.

Лепш за другіх выканалі пастанову ўраду аб акладным страхаваньні Мазырская, Менская і Віцебская акругі, якія ў сярэднім далі 85 проц. плацяжоў.

Ня гледзячы на тое, што ў гэтым годзе агульны процант паступленьня плацяжоў па акладным страхаваньні павялічыўся на 0,5 проц. супроць мінулага году, БССР ў гэтым годзе з першага месца ў СССР адсунулася на трэцяе.

Ці патрэбна прымірыцельная камэра ў раёнах

Як вядома, у раёнах існуюць РКК, прымірыцельныя камэры і працоўная сэсія. Усё, як належыць. РКК хутка разглядае канфлікты; але ў шмат выпадках бакі ня прыходзяць да згоды, і справа перадаецца або ў прымірыцельную камэру, або ў працоўную сэсію. У прымірыцельнай камэры вельмі рэдка прыходзяць да згоды. Нявырашаныя справы цягнуцца месяцамі.

Возьмем для прыкладу Пухавіцкі раён. Чым заняты там інспэктар працы? Яго асноўная работа — страхкаса. Для гэтай працы ня толькі 8-мі, але і 16-ці гадзін мала.

Упоўнаважаны страхкасы—раённы работнік; зразумела, ён часта мабілізуецца для работы на вёсцы, для правядзеньня розных кампаній, мае некалькі грамадзкіх нагрузак. Для нармальнай работы неабходна мець ня менш 10-15 дзён на разьезды, а гэта зусім немагчыма. Нармальная работа зрываецца рознымі нагрузкамі. На працягу студзеня павінна было адбыцца адно пасяджэньне камэры, ды і яго прышлося сарваць—выклікалі ў РВК.

Для спрашчэньня справы прапаную пашырыць правы мясцовых РКК; калі ў РКК згода не дасягнута, перадаваць справы непасрэдна ў працоўную сэсію; зьнішчыць прымірыцельную камэру, як лішнюю інстанцыю.

М. Русак.

ПАБУДОВА УНІВЭРСЫТЭЦКАГА ГАРАДКУ

Саюзны Дзяржплян зацьвердзіў праект пачаліся падрыхтоўчыя работы

Учора з Масквы вярнуліся наркамасьветы тав. Баліцкі і намесьнік рэктара БДУ тав. Слонім, якія ўдзельнічалі ў аканчальным вырашэньні пытаньня ў саюзных урадавых органах адносна пабудовы унівэрсытэцкага гарадку.

Па гэтым поваздзе тав. Слонім заявіў супрацоўніку нашай газэты наступнае:

— Дзяржплян Саюзу з усімі прапановамі СНК БССР па пытаньні будаўніцтва унівэрсытэту згадзіўся, а іменна:

Адносна ліку карпусоў, цэн кубамэтру будаўніцтва і тэрміну пабудовы гарадку.

Усе унівэрсытэцкія будынкі павінны быць скончаны ў працягу трох будаўнічых сэзонаў.

Папраўкі Саюзнага Дзяржпляну закранулі скарачэньне агульнага аб'ёму будаўніцтва прыблізна на 9 тыс. куб. мэтр., і кошт куба-мэтру будаўніцтва бібліятэчнага корпусу.

Наогул-жа ўся сума будаўніцтва скарочана прыблізна на 300 тысяч руб. Такім чынам паводле зацьвярджэньня праектаў у Саюзным Дзяржпляне ўвогуле кошт будаўніцтва будзе складаць прыблізна 6 з паловаю мільёнаў р.

Нашы праекты ў саюзных урадавых органах спаткалі да сябе вельмі спрыяючыя адносіны.

Маючы ўжо пастанову Саюзнага Саўнаркому і не жадаючы ўпусьціць будаўнічага сэзону, у Маскве быў заключаны з Белдзяржстроем дагавор на пабудову 5-ці вучэбных карпусоў увогуле на суму 4 з пал. млн. р.

Паводле гэтага дагавору Белдзяржстрой абавязаны ў працягу будаўнічых сэзонаў—1927-28 і 1928-29 гадоў цалкам закончыць будаўніцтва пяці навучальных унівэрсытэцкіх карпусоў з такім разьлікам, каб у пачатку лістапада 1929 году можна было ўжо распачаць заняткі ў новых будынках.

У плян гэтага будаўніцтва ўвойдуць наступныя карпусы: галоўны аудыторны корпус, анатамічны, прыродазнаўчы, біёлёгічны і хэмічны.

Цана будаўніцтва куба-мэтру па дагаворы ўзята Белдзяржстроем некалькі ніжэй каштарысных разьлікаў, пры чым Белдзяржстрой у пачатку будаўніцтва атрымлівае 10 проц. усяе дагаворнае сумы, г. зн. 450 тыс. руб., якія яму ўжо і пераведзены.

Белдзяржстрой ўжо прыступіў да вывазкі матар'ялаў на пляц будаўніцтва і вядзе ўсе падрыхтоўчыя працы.

Для тэхнічнага нагляду і кіраваньня ўсім будаўніцтвам Народны Камісарыят Асьветы прызначыў пастаянным галоўным архітэктарам будаўніцтва інжынэра Запарожца, аб чым з ім ужо дасягнута папярэдняя згода. Тав. Запарожац мае прыехаць у Менск і прыступіць да працы прыблізна ў канцы сакавіка месяца.

Аканчальнае зацверджаньне ўсяе сумы на будаўніцтва, а таксама і парадак фінансаваньня ўсяго таго, што адносіцца да будаўніцтва, адбудзецца ў Савеце Працы і Абароны.

Цяжкасьці ў будаўніцтве месь-

* * *

У гутарцы з нашым супрацоўнікам старшыня праўленьня Белдзяржстрою заявіў:

— У сучасны момант Белдзяржстрой распачаў падрыхтоўчую працу да пабудовы унівэрсытэцкага гарадку. Ужо падвезена на месца пабудовы 30 вагонаў цэмэнту з Новарасійску і Мальцаўскага камбінату каля Бранску. На менскіх цагельнях ідзе ўзмоцненая загатоўка цэглы, якое ў працягу прыблізна двух месяцаў будзе завезена на месца пабудовы каля 2-х мільёнаў штук. Падвозіцца пясок і гравій, ачышчаецца пляц.

Зараз пакуль што працуе на пабудове 40 чалавек, паступова лік рабочых будзе ўзрастаць і ў самы разгар будаўніцтва дасягне больш тысячы чалавек.

За выключэньнем мэталю і цэмэнту, увесь іншы матар'ял для будаўніцтва будзе дастаўляцца з Беларусі.

У сучасны момант з Масквы чакаецца атрыманьне ўсіх распрацаваных чарцяжоў, а таксама вызначаецца месца для ўзьвядзеньня карпусоў, пасьля чаго будаўніцтва разгорнецца на ўсе 100 проц.

МЕНСК

Электрыфікацыя гарадоў Беларусі

Дзяржаўны электратэхнічны трэст распрацаваў праекты перабудовы электрастанцый у гарадох Мазыр і Мсьціслаўль. У Мазыр накіроўваюцца дзьве паравыя машыны ў 150 конскіх сіл з генэратарам у 2.200 вольт. Гэта дасьць магчымасьць асьвятліць г. Мазыр і па высокавольтавых дратох передаць ток у бліжэйшыя раёны. У Мсьціслаўлі да існуючай гідраўлічнай машыны ў 120 сіл прыладжваецца генэратар 3-хфазнага току ў 75 кілёуат. Вядуцца падрыхтоўчыя работы па пашырэньні Магілеўскай электрастанцыі. Гэтымі днямі туды накіроўваюцца генэратар у 480 кілёуат і дызэль у 660 конскіх сіл. Праект пераабсталяваньня Магілеўскай станцыі зацьверджан Дзяржпляням. На работы адпушчана да 200.000 руб.

Сав. і гандлёвыя служачыя будуюць спартыўны стадыён

Цэнтральны камітэт саюзу саўгандальслужачых адпусьціў цэнтральнаму праўленьню саюзу 50 тыс. р. на пабудову стадыёну ў Менску. Гарсавет намячае месцам пабудовы стадыёну конячны парк. Саюз хадайнічае аб аддачы яму для стадыёну Кашарскай Плошчы.

Прыезд амэрыканскага камэрсанта

У Менск прыехаў выдатны камэрсант, прэзыдэнт амэрыканскай лясной фірмы А. Мэсмэр. Мэсмэр наведаў Лесбел, дзе цікавіўся пытаньнем аб экспарце беларускага лесу, а таксама і фанэры. Учора амэрыканскі камэрсант выехаў у Бабруйск на лясныя загатоўкі.

Летні дом адпачынку ў Ждановічах

Цэнтральны дом адпачынку ў Менску закрываецца 5-га красавіка. Усе яго памяшканьні перадаюцца для сухотнага інстытуту. Менакрстрахкаса падрыхтоўвае адкрыцьцё летняга дому адпачынку ў Ждановічах, праз які штомесячна будзе прапушчана 600 чал., а ў працягу сэзону каля 3,000 чал. У Ждановічах зараз заканчваюцца работы па пабудове новага каменнага павільёну для зімняга дому адпачынку. Пры ім-жа абсталёўваецца электрычная станцыя.

На новае будаўніцтва на зімнім доме адпачынку адпушчана 220.000 руб. Летні дом адпачынку мяркуецца адкрыць да 15 мая. З 300 месц 150 будуць Менакрстрахкасай прадстаўляцца застрахаваным кожныя два тыдні дармова.

Крэдыт рабочым

Крэдыт рабочым і служачым за другі квартал 1927-28 году ў 340 тыс. руб. МЦРК скарыстаў поўнасьцю. Часова крэдытаваньне рабочых спынена і адновіцца з 1-га красавіка. Зараз распрацоўваецца пытаньне аб устаноўленьні разьмераў крэдытаваньня на 3-ці квартал.

500.000 руб. на мэдыцынскую дапамогу рабочым

Наркамат Аховы Здароўя склаў каштарыс па рэспубліканскім лекавым фондзе на 1927-28 год на агульную суму ў 500.000 руб. У параўнаньні з мінулым годам, выдаткі па лекавым фондзе павялічаны на 15 проц. Каштарысам прадугледжваецца водпуск сродкаў на арганізацыю ў Менску цэнтру для лячэньня хворых на рак, новага сухотнага інстытуту ў Менску, пабудову ў Баркаўшчыне, Полацкай акрузі, рэспубліканскага дзіцячага санаторыя і інш. Акрамя таго, адпускаюцца сродкі на 10 камандыровак для ўдасканаленьня дактароў, узмацненьня работы па прафзахворваньнях і інш.

20.000 руб. на ясьлі і дзіцячыя пляцоўкі

10-гадовы юбілей 1-й яўрэйскай камуністычнай газэты

7-га сакавіка ў клюбе імя Леніна адбыўся ўрачысты сход яўрэйскіх рабочых, прысьвечаны дзесяцігадоваму юбілею першай яўрэйскай камуністычнай газэты „Ды Варгайт". З дакладам аб значэньні юбілею выступіў загадчык Гістпарту ЦК тав. Агурскі, які адзначыў, што ў бальшавізацыі яўрэйскіх мас ёсьць буйныя заслугі гэтай газэты. З прывітаньнем ад імя аддзелу друку ЦК выступіў т. Сянькевіч, які адзначыў дасягненьні яўрэйскага друку ў СССР і Беларусі. Далей з прывітаньнямі ад яўбюро ЦК выступілі т. Бэйлін, Дувец і інш.

Сход паслаў прывітальныя тэлеграмы рэдакцыям яўрэйскіх газэт „Акцябр" і „Дэр Эмэс".

Чэха-славацкі прадстаўнік і прадстаўнік чырвоных франтавікоў у менскіх камсамольцаў

7 сакавіка ў клюбе „КІМ" адбыўся сход камсамольцаў Менску. На сходзе прысутнічалі прадстаўнікі чэха-славацкага ЦК камсамолу і прадстаўнік чырвоных франтавікоў Нямеччыны. На гэтым сходзе камсамольцы г. Менску ў асобе ячэйкі заводу „Чырвоная Зара" паднесьлі падарунак госьцям ячэйкавы сьцяг.

За дзень

ПЛЕНУМ МЕНАКРВЫКАНКОМУ. Чарговы пленум Менакрвыканкому склікаецца на 16-га сакавіка. На гэты пленум запрошаны члены ЦВК, якія жывуць у Менскай акрузе і не зьяўляюцца членамі Менакрвыканкому. У парадку дня: вытворчы плян Акрза на 1927-28 год, становішча сельска-гаспадарчага крэдыту ў акрузе, становішча свежавецкай кааперацыі і інш.

КУРОРТНАЯ ДАПАМОГА ПРАЦАЎНІКОМ АСЬВЕТЫ. У гэтым годзе па лініі саюзу працаўнікоў асьветы будзе выдаткавана на курортную дапамогу каля 70.000 руб. ЦП саюзу даў заяўку курортнаму бюро і ЦК саюзу арыентовачна на 450 месц у дамох адпачынку і на курортах.

ІЛЬГОТНЫ ПАЙ. Для ўцягненьня жонак пайшчыкаў, якія не маюць самастойнага заработку, у рабочую кааперацыю, Белдзяржсэкцыя ўстанавіла для іх ільготны пай у 5 рублёў, замест 15. Пры выплаце паю прадастаўлена рассрочка з 12 да 18 месяцаў. Гэтымі ільготамі карыстаюцца толькі жонкі поўнаправных пайшчыкаў.

40 ТЫС. НА КВАТЭРНАЕ БУДАЎНІЦТВА. На разьвіцьцё кватэрнага будаўніцтва транспартнай кааперацыі Віцебску і Воршы адпушчана на 20.000 руб.

КУРСЫ ШОФЭРАЎ. У Менску гэтымі днямі адкрываюцца курсы па дакваліфікацыі шофэраў. Курсы ўкамплектоўваюцца шофэрамі 2-й і 3-й катэгорыі, якія знаходзяцца на рабоце. Беспрацоўныя шофэры залічваюцца ў якасьці вольных слухачоў.

БЕЛАРУСЬ НА ЛЕЙПЦЫГСКАЙ ПЭДАГАГІЧНАЙ ВЫСТАЎЦЫ. Інспэкцыя аховы здароўя дзяцей парашыла прыняць удзел у міжнароднай пэдагагічнай выстаўцы ў Лейпцыгу. Прыстуалена да складаньня дыяграм і

У Савеце Народных Камісараў

(Пасяджэньне 5-га сакавіка г. г.)

Самаабкладаньне насельніцтва мястэчак і сельскіх саветаў, якія знаходзяцца ў межах гарадоў

СНК прыняў праект пастановы ЦВК і СНК БССР, паводле якога закон аб самаабкладаньні насельніцтва пашыраецца на насельніцтва мястэчак і на насельніцтва сельскіх саветаў, якія знаходзяцца ў межах гарадоў.

У дачыненьні да мястэчак у закон уносяцца такія зьмены: а) агульны разьмер самаабкладаньня насельніцтва мястэчак не можа перавышаць 35 пр. сумы сельска-гаспадарчага, падаходнага і прамысловага падаткаў, налічаных з усяго насельніцтва мястэчка. Акрвыканкомы ў патрэбных выпадках па хадайніцтве райвыканкомаў маюць права для паасобных мястэчак павялічваць граничны разьмер самаабкладаньня. Правы і абавязкі па самаабкладаньні насельніцтва мястэчак належаць мястэчковым саветам. Раскладка самаабкладаньня робіцца паводле закону аб самаабкладаньні, пры гэтым саматужнікі і іншыя асобы і гаспадаркі, якія не плацяць с.-г., прамысловага і падаходнага падаткаў, абкладаюцца прапарцыянальна галовае сумы падаходнага падатку, які налічваецца па 1 разрадзе 17-ці разраднай сеткі паводле таго расьпісаньня па падаходнаму падатку, да якога адносіцца гаспадарка.

У дачыненьні да сельскіх саветаў, якія знаходзяцца ў межах гарадоў, закон аб самаабкладаньні насельніцтва зьмяняецца так: а) акрвыканкомам, у патрэбных выпадках, па хадайніцтве сельсавету, надаецца права для паасобных сельсаветаў павялічваць паказаны ў законе граничны разьмер самаабкла-

камандыраваньне на льготных умовах лепш падрыхтаваных працаўнікоў віжэйшай і сярэдняй кваліфікацыі з значным практычным стажам у Беларускую Сельска-Гаспадарчую Акадэмію з забясьпечаньнем іх стыпэндыяй. Працуючым на вучастках у БССР вэтэрынарным дактаром, аграномам, лясьнічым і працаўніком дасьледчых установ у раёнах могуць давацца НК Земляробства праз кожныя пяць год навуковыя камандыроўкі тэрмінам да 3 месяцаў за кошт НК Земляробства з захаваньнем за камандыраванымі іх заработнай платы і кватэр.

Аб парадку спрашчэньня выдачы зарплаты работнікам сельскіх установ

СНК пастанавіў рабіць выплату зарплаты работнікам бюджэтных установ у сельсаветах, якія не маюць сваіх бюджэтаў, праз старшынь сельсаветаў у тэрміны ад 20 да 30 кожнага месяца. У тых сельсаветах, якія маюць касы ашчаднасьці, выплата зарплаты павінна рабіцца праз гэтыя касы.

Назначэньні.

СНК зацьвердзіў склад калегіі пры Народным Камісары Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі з наступных таварышоў: Віланстовіча, П. Г. (Намесьнік Камісара), Элкінда, К. Д. (Намесьнік Камісара), Ракава, Я. Д., Юргенсона, П. Я., Сьвірыдава, А. Д., і Лазоўскага, Т. М.

СНК таксама зацьвердзіў склад Савету па Справах Сацыяльнага Страхаваньня пры НК Працы з наступных таварышоў: Маркулава (Старшыня), Сьцепанюка (ад НКФ), Ліўшыца (Н. К. Аховы Здароўя), Міленькага і Кроля (ВСНГ), Гозіна, Арановіча, Раксіна і Гарадзецкай (ад ЦСПСБ).

Працэс спэкулянта-растратчыка Рысіна

„Рэзалюцыя" камуністкі Эпштэйн

(З залі суду)

З груды фактаў і лічбаў, з разнастойных паказаньняў дзесяткаў сьведак, крышталізуюцца словы дакладнай ісьціны. Ніякіх сумненьняў быць ня можа. Экспэртыза канстатуе нястачу ў Рысіна тавараў на 1.466 руб.,—аб гэтым даволі ясна гавораць бухгальтарскія кнігі, бесстароньняя мова рахункаў і накладных. А лішкі, якія былі ўстаноўлены пры рэвізіі крамы № 53,—зьявіліся ў выніку няправільнага прыходаваньня тавараў. Гэта таксама зьяўляецца злачынствам з боку Рысіна. Праводзіць пераацэнку тавараў „сваёй уласнай рукой" быў загадчык крамы № 53 ня меў ніякага права. Таксама незаконна было адпушчаць у крэдыт тавар без узгадненьня з праўленьнем МЦРК.

Чалавек, які сьмела ўзяўся за выкрыцьцё гэтых злачынстваў—камсамолец Ліўшыц—зараз на 20-25 проц. страціў сваю працаздольнасьць. Гэта, дзякуючы памятнай рысінскай аплявусе Доктар-экспэрт паведамляе суду, што ў выніку цяжкога пабою спэкулянтам камсамольца, у апошняга лопнула барабанная перапонка левага вуха. Як вынік гэтага—значнае памяншэньне працаздольнасьці.

Праходзяць апошнія сьведкі.

Сакратар камсамольскай ячэйкі МЦРК тав. Палуйка разказаў аб адносінах камуністкі Эпштэйн—інструктара МЦРК—да ўсёй гэтай справы. У простыя абавязкі Эпштэйн уваходзіла прыняцьце мер супроць зьдзекаў з Ліўшыца. Але апошняя гэтага не зрабіла. Наадварот, з абураючай гіроніяй і злараднасьцю яна адгукнулася на біцьцё камсамольца.

— Так яму і трэба,—вось „рэзалюцыя" Эпштэйн.

Суд здавальняе хадайніцтва прадстаўнікоў дзяржаўнага і грамадзкага абвінавачаньня аб прыцягненьні Эпштэйн да судовай адказнасьці па 107 арт. крым. кодэксу. Справа аб ёй перадаецца ў акруговую пракуратуру.

Таксама здавальняецца хадайніцтва дзяржаўнага пракурора аб прылажэньні да справы некалькіх рэзалюцый працоўных Менску, якія патрабуюць прыняцьця суровых мер у адносінах да спэкулянта Рысіна.

Судовае сьледзтва закончана. Учора ўвесь вечар ішлі спрэчкі баноў. Прыгавор будзе надрукаван заўтра.

Сівер.

БІБЛІЯГРАФІЯ

Бальшавік Беларусі, № 2. Орган ЦК КП(б)Б. Часопіс палітыкі і практыкі партыйнае працы

Вышаўшы з друку другі нумар часопісі „Бальшавік Беларусі" шмат у чым адрозьніваецца ад папярэдніх нумароў і зьяўляецца надзвычайна каштоўным па сваім зьмесьце. Багатым падборам матар'ялу, пабудаванага на мясцовай практычнай партыйнай працы, ён сьмела можа задаволіць тыя запатрабаваньні, што ад яго вымагаюцца партыйным актывам.

Найбольш надзённыя пытаньні палітыкі партыі і практычнай партыйнай працы знайшлі свой адбітак на старонках часопісі. Пытаньне барацьбы з бюракратызмам, досыць глыбока закранута артыкуламі А. Сянькевіча і В. Партыш-Блука. Партыйны друк, савецкая грамадзкасьць у ко шмат увагі ўдзялілі гэтаму пытаньню. Ёсьць, бясспрэчна, вялізныя дасягненьні ў гэтай працы, але без выстарчальнага ўдзелу мас працоўных у гэтай справе далейшая барацьба патрэбнага эфэкту ня дасьць. І з гэтае прычыны артыкул А. Сянькевіча (перадавіца) „Да пытаньня аб уцягненьні мас у барацьбу з бюракратызмам і цяганінай" зьяўляецца асабліва каштоўным. Пытаньне самаправеркі і самакрытыкі для нас сёньня зьяўляецца актуальнейшым пытаньнем.

Нам неабходна безварункова і безадкладна зжыць моманты, калі „самаправеркай і самакрытыкай нашы установы і нашы кіраўнікі мала займаюцца. Праверка працы па ўласнай ініцыятыве зьяўляецца пакуль што рэдкім зьявішчам" (стар. 4). І толькі ўцягненьнем мас рабочых і сялян у справу змаганьня з скажэньнямі нашых апаратаў справа пасьпяховай барацьбы пасунецца далёка наперад.

Пытаньне антырэлігійнай прапаганды ў сучасны момант, калі кулацкія і нэпманскія групы, выкарыстоўваючы рэлігію, як зброю супроць беднаты, пачынаюць актывізавацца, зьяўляецца вельмі актуальным пытаньнем. Некаторы рост клерыкальных настрояў тлумачыцца паслабленьнем антырэлігійнай прапаганды нашых партыйных і камсамольскіх ячэек. Артыкул Абрамчука „Больш увагі ан-

працы і жыцьця нашых братоў Заходняй Беларусі. Аздоблены табліцамі і дыяграмамі артыкул Шпарскага паказвае, што штурхала работніцка-сялянскую масу Зах. Беларусі на барацьбу з польскім фашызмам.

Лёгка і папулярна напісаны артыкул Выдры „Старое віно ў старых мяхах", які, разьбіраючы праграму, выкрывае апартуністычную сутнасьць так званых «левых» сацыялістых Нямеччыны, дасьць магчымасьць шырокаму партыйнаму актыву азнаёміцца з плынямі ў міжнародным сацыял. руху.

Пры сучаснай сытуацыі вельмі шпаркага паляпшэньня рабочых мас і іх рэвалюцыянізаваньня, падрабязнае знаёмства з усялякімі плынямі і агіднай роляю сацыял-здраднікаў зьяўляецца безумоўна неабходным і дапаможа арыентавацца.

Карысным новаўвядзеньнем у часопісі трэба лічыць новыя разьдзелы: „У дапамогу дакладчыку", „Наша трыбуна", «На мясцох».

Заслугоўвае асаблівае ўвагі зьмешчаны ў парадку абгаварэньня артыкул Ч. Дамброўскага „аб беларускіх школах з польскім ухілам". Пытаньне аб формах абслугоўваньня беларусаў-каталікоў, званых чамусьці „палякамі", аб мове школ для дзяцей беларусаў-каталікоў павінна быць дакладна абгаворана партыяй. Праблемы палёнізацыі беларусаў-каталікоў у нас ня існуе, ніхто не ня ставіць, а скажэньні, якія пападаюцца ў нашай практыцы, павінны быць рашуча зжыты.

Каштоўнасьць артыкулу Дамброўскага, які напісан ім на падставе асабістых назіраньняў, у тым, што ён выклічаў, трэба спадзявацца, водгукі другіх працаўнікоў гэтае галіны і партыйцаў, знаёмых з умовамі і станам працы рабляў з каталіцкім насельніцтвам і дапаможа партыі вырашыць правільна гэта пытаньне.

Зварачае на сябе ўвагу, як недахоп, мешаная мова часопісі. Пяць артыкулаў з 15 зьмешчаны на расійскай мове. Чым гэта выклікаецца—цяжка сказаць, бо па зьмесьце сваім артыкулы больш адпавядаюць ...

Бліжэйшаю задачаю зьяўляецца падшуканьне кватэр для жыхароў зьнесеных будынкаў, што пастановаю гарсавету ўскладзена на праўленьне унівэрсытэту і НКА.

Радыё ў рабочыя кватэры

ЦСПСБ пачынае будаваць радыё-станцыю з дротавай трансьляцыяй

Прэзыдыум ЦСПСБ, заслухаўшы інфармацыю аб выніках досьледаў з дротавай трансьляцыяй, пастанавіў прыступіць да пабудовы радыё-станцыі для абслугоўваньня рабочых клюбаў і, галоўным чынам, рабочых пасёлкаў і кватэр.

Станцыя будзе пабудавана ў 3-х вярстох а горадам і будзе перадаваць даклады і канцэрты з Масквы, Ленінграду і іншых цэнтраў на дротавай трансьляцыі. Замест дорага-каштуючых радыё-апаратаў, большасьць якіх не працуе, у сувязку з адсутнасьцю вопытных радыё-маханікаў, клюбы павінны будуць адзавіць у сябе толькі рэпрадуктары, якія будуць злучаны з станцыяй ЦСПСБ.

Пабудова станцыі будзе каштаваць 4–5 тыс. руб. Калі прыняць пад увагу, што асобныя радыё-прыёмнікі ў рабочых клюбах каштуюць па 2–2,5 тысяч руб., дык выгода пабудовы трансьлюючай радыё-станцыі будзе відавочна.

Прэзыдыум ЦСПСБ даручыў скласьці каштарыс на пабудову станцыі і разам з тым прадставіць плян на абслугоўваньня рабочых кватэр. На думку ЦСПСБ кошт установкі рэпрадуктара ў рабочых кватэрах павінен абысьціся ўсяго толькі пару дзесяткаў рублёў. Ёсьць меркаваньне ўстанавіць абанэнтную сыстэму карыстаньня радыё-прыёмнікам за зусім невялікую плату.

У адзнаку 8-га сакавіка

У Менску

— Пашыраны на 5 ложкаў ясьлі № 4.

— Сталоўка біржы працы адпусьціла 600 дармовых абедаў для жанчын беспрацоўных.

— Дзіцячая камісія пры ЦВК адпусьціла 800 руб. на абеды для дзяцей бедных бацькоў.

— Адкрылася новая люстравая майстэрня на 15 дзяўчат.

— Арганізавана новая арцель панчошніц.

— На 15 чалавек павялічана арцель па вырабе коўдраў.

— Арцель белашвэек «Чырвоная Зара» павялічылася з 17 чалавек на 25.

— Арганізавана новая арцель белашвэек на 13 чал.

— Адкрыта кансультацыя для цяжарных пры амбуляторыі на Старажоўцы.

Палепшаньне становішча раённых спэцыялістых сельскай гаспадаркі

На пасяджэньні 23-га студзеня г. г. СНК, разглядзеўшы, унесенае НК Земляробства, пытаньне аб палепшаньні матар'яльна-бытавога становішча спэцыялістых сельскай гаспадаркі, пастанавіў для канчатковай рэдакцыі пастановы СНК па гэтым пытаньні ўтварыць камісію, якой даручыў падаць праект пастановы на зацьверджаньне СНК.

У выкананьне гэтага даручэньня камісія, утвораная СНК, унесла праект пастановы СНК аб палепшаньні матар'яльна-бытавога становішча раённых спэцыялістых у сельскай і лясной гаспадарцы. Гэты праект пастановы і быў прыняты СНК на гэтым пасяджэньні.

Паводле пастановы СНК раённыя аграномічны, вэтэрынарны і лясны пэрсанал, а таксама спэцыялістыя дасьледчых станцый у раёнах забясьпечваюцца, пачынаючы з 1927-8 г., блен атнымі кватэрамі або патрэбнымі на бюджэце сродкамі на наём кватэры (ня больш 5 руб. на месяц), а таксама спэцвопраткай паводле норм НК працы. Памянёныя спэцыялістыя, а таксама тэхнікі на сельскім і агнятрывалым будаўніцтве забясьпечваюцца транспартнымі сродкамі для службовых разьездаў, для чаго павінны ўключацца ў бюджэты, пачынаючы з 1927-28 г., патрэбныя на гэта сродкі.

Для кваліфікаванага раённага аграномічнага і каморнікавага пэрсаналу, а таксама для вэтэрынарных дактароў, тэхнікаў па сельскім і агнятрывалым будаўніцтве, працаўнікоў лясьніцтваў (лясьнічых і іх памочнікаў) і спэцыялістых да ледчых станцый устанаўліваецца пры нарыхдычныя дабаўкі, на 1 процант, кожныя, да іх заработнай платы за кожныя тры гады працы ў раёне, лічачы тэрмін працы на участку на спэцыяльнасьці з 1 студзеня 1928 году.

З мэтаю павышэньня кваліфікацыі спэцыялістых павінна практыкавацца

Маладняк у масах

На канфэрэнцыі „Маладняка", якая адбылася 15 лютага г. г., было ўхвалена трымаць цесную сувязь з працоўнымі масамі Савецкай Беларусі: 1) праз наладжваньне ў рабочых клюбах і тэатрах раду літаратурных вечароў, 2) праз утвараньне пры фабрыках і заводах літаратурных гурткоў імя „Маладняка".

Праца ўжо распачалася. 3-га сакавіка адбыліся два выступленьні сяброў „Маладняка" на двух процілеглых канцох Менску — першы ў клюбе чыгуначнікаў МББ чыг. і другі ў клюбе „Пралетары".

У клюбе чыгуначнікаў сабралася каля 2-х тысяч народу. Знаёміць аўдыторыю з беларускай літаратурай і яе задачамі маладнякоўец т. Лімаnoўскі. Простымі зразумелымі, але шчырымі словамі ён расказвае аб тым, які ўплыў на грамадзкасьць мае літаратура, як яна арганізоўвае і выхоўвае масы. У кароткіх рысах ён расказвае аўдыторыі аб беларускіх літаратурных арганізацыях і іх больш выдатных прадстаўніках.

Пасьля дакладу т. Лімаnoўскаму было задана некалькі пытаньняў, па якіх упэўнена можна сказаць, што многія з пасобныя таварышы добра знаёмы з беларускай літаратурай. Пыталіся як аб паасобных пісьменьніках, так і аб іх больш характэрных, або выдатных творах. Шырока вядомы імёны такіх пісьменьнікаў, як Янка Купала, Якуб Колас, Міхась Чарот, Зарэцкі, Крапіва і інш.

Далей адбылося выступленьне паэтаў маладнякоўцаў. Выступалі Шушкевіч, В. Маракоў, П. Вішнеўская, С. Фамін. Прысутныя прынялі іх вельмі шчыра і цёпла.

А. ЧАБОР.

Забесьпячэньне вадой Менску

СНК і Гарсавет утварылі спэцыяльную камісію па пытаньні аб вадазабесьпячэньні гор. Менску.

У камісію ўвайшлі: рэспубліканскі інжынэр, прадстаўнікі Дзяржплану, Наркампрацы, Камгасу, прафэсары Экзэмплярскі, Блюдуха і інш. На першых пасяджэньнях камісіі намечаны рад мерапрыемстваў па аздараўленьні вадазабесьпячэньня гораду. Прызнана неабходным пабудова трох паглыбленых бруклінскіх студняў на тэрыторыі Эльводу. Аднычасова павінны быць ужыты тэрміновыя меры для атрыманьня за граніцаю помпаў „Фэрко", з іх даюць магчымасьць выпампоўваць ваду з большых глыбінь. Акрамя сканчэньня пабудовы рэзэрвуару, распачатай у мінулым годзе, Эльвод павінен прыступіць да пабудовы новага рэзэрвуару ёмістасьцю ў 50 тыс. вёдзер. Камісія прызнала таксама неабходным пабудову новага будынку для паравой станцыі з укладкаю новых магістраляй і сканчэньнем пабудовы каналізацыі для покрыў першага ўздыму.

У сувязку з тым, што перабудова водаправоду працягнецца досыць доўгі тэрмін, а стан існуючае сеткі такое, што патрабуе тэрміновыя меры да аздараўленьня вадазабесьпячэньня, камісія запрапанавала Эльводу распрацаваць праект часовых мерапрыемстваў па частковай замене труб. Для складаньня новага праекту вадазабесьпячэньня гораду, пастаноўлена неадкладна прыступіць да адшуканьня новых крыніц вадазабесьпячэньня.

акрузе. Акрамя гэтага Белкустсаюз адкрывае ў 12 вясковых спажывецкіх кааперацывах аддзелы „Матка і дзіця".

Да пажару на заводзе „Чырвоны Хэмік"

Камісія па высьвятленьні страт пасьля пажару на заводзе „Чырвоны Хэмік" сваёй працы яшчэ ня скончыла. Паводле папярэдніх даных гэтыя страты дасягаюць 7–8 тыс. р. Большая частка гатовай прадукцыі выратавана і зьвезена на склады. Мылаварня працуе паранейшаму. Менсельпром распрацоўвае каштарыс на аднаўленьне згарэўшага будынку. Да будаўнічых работ будзе прыступлена ў бліжэйшы час з такім разьлікам, каб можна было хутчэй аднавіць на заводзе нармальную работу. Як зараз высьветлілася, пажар выбухнуў ад няправільнай пастаноўкі работы на заводзе.

Перавод душэўна-хворых у Навінкі

У мэтах разгрузкі і палепшаньня працы псыхіятрычнай клінікі пры 2-й больніцы, Наркамат Аховы здароўя гэтымі днямі пераводзіць у калёнію Навінкі, Менскай акругі, 15 душэўна-хворых. У Навінках пабудаваны новыя павільёны, якія забясьпечаны неабходным абсталяваньнем.

2.800 чалавек. У Крым і на Каўказ будзе перасялена 200 яўрэйскіх сем'яў —1.000 чалавек.

О ПАШЫРЭНЬНЕ ПРАЦКАЛЕКТЫВУ МЭБЭЛЬШЧЫКАЎ. ЦП саюзу дрэваапрацоўчыкаў узьняў пытаньне аб пашырэньні менскага працкалектыву мэбэльшчыкаў. Апошні забясьпечаны заказамі. Асаблівы попыт наглядаецца на венскую мэбэль. У калектыве пры яго пашырэньні можна заняць каля 200 чалавек.

Здарэньні

ТРУП. Няздаўна каля аэрадрому ў Менску быў знойдзены труп невядомага мужчыны. Аказалася, што гэта П. Сайкоўскі, з пасёлку Козырава. Сайкоўскі памёр ад крупознага запаленьня лёгкіх.

Радыё-перадача

9-га, пятніца

6.00—6.30—Гутарка 7-я па прыродазнаўстве на тэму: „Касьмічная роля расьлін".

6.30—7.10—Беларуская радыё-газэта № 44.

7.10—7.40—Гутарка аграномаў на тэму: 1) Сартавое насеньне і ўраджай, 2) Арганізацыя сялянскай жывёлагадоўлі.

7.40—8.10—Беларуская вёска па радыё.

8.10—10—Канцэрт.

дох Раманавых. «Эканамічнае становішча Заходняй Беларусі», як выказваюць самыя назвы, асьвятляюць 2 важнейшыя пытаньні

павінна стаць настольнай кнігай.

Ф. ГАР—КІ.

Паведамленьні

Лягаўскі райком КП(б)Б паведамляе, што ў пятніцу, 9-га сакавіка г. г., а 7-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні Райкому, склікаецца нарада сакратароў ячэек КП(б)Б па пытаньні аб рацыяналізацыі партыйнага апарату.

На нараду запрашаюцца тэхнічныя сакратары ячэек: гарбарні, заводу „Чырв. Зорка", заводу „Мэтал", ПКФ, ПКЮ, Нарсувязі, сл. Эксплёатацыі Зах. чыг. і БДУ. На нараду запрашаюцца члены райкому.

— У нядзелю, 11 сакавіка, г. г., а 4 гадзіне дня ў памяшканьні Польскага Рабочага клюбу Апа Менакругкому КП(б)Б склікаецца агульна-гарадзкі сход членаў КП(б)Б — палякаў. Яўка ўсіх абавязковая і без спазьненьня.

— У нядзелю, 11 сакавіка, а 11 гадзіне раніцы ў вялікай залі клюбу імя Карла Маркса адбудзецца чарговая лекцыя ў нядзельным Камвузе.

Лектар тав. Смалянскі — працаўнік Выканаўчага Камітэту Камуністычнага Інтэрнацыяналу.

Уваход па студэнцкіх пасьведчаньнях і спэцыяльных білетах, якія распаўсюджваюцца АПА АК КП(б)Б.

— АПА Менакругкому КП(б)Б паведамляе ніжэйпамянёных т. т., што яны вылучаны дакладчыкамі на 19 сакавіка: Ганоўскі, Валабрынскі, Вітроўскі, Гаркабойнікаў, Воранаў, Варашылаў, Гарвоўскі, Дунец, Гершан, Давішэўскі, Давідовіч З., Зінгерман, Каваевіч, Красьвеўскі, Карначоў, Калмык, Клыс, Кірушын, Купцэвіч, Конаваў, Лазінскі, Ласоўскі, Грушнеўскі, Жучко, Лысаў, Мітлін, Мойзель, Гар'ясін, Міхайлаў, Манастырская, Мірэцкі, Паўлянскі, Ошараў, Арлоў, Платун, Пучкоў, Палкевіч, Прафэрансаў, Ратнэр, Разэнгаўз, Севін, Сянкевіч, Стракоўскі, Сэгал, Слонім, Славінскі, Тамашэўскі, Табайнік, Угараў, Успенскі, Фрыдман, Хадзімскі, Цэнцынер, Чарняўскі, Шайнін, Эльвін, Папаў, Арлямчык, Паляхоў, Цулзін, Турбовіч, Эрэнбург, Кулак, Галавач, Андрэйчыкава, Палякоўскі.

— У нядзелю, 11-га сакавіка, а 7-й гадзіне ўвечары, у цэнтральным габінэце агітпрапработы (клюб Карла Маркса) адбудзецца кансультацыя т. Агурскага на тэму „30-годзьдзе УсеКП(б)". Запрашаюцца дакладчыкі, прапагандысты і ячэйкавы актыў.

Адказны рэдактар Ял. АСЬМОЎ

ТЭАТР, КІНО

Дзяржаўны яўрэйскі тэатр БССР	Пятніца, 9 сакавіка, для членаў саюзу будаўнікоў „БОТВІН". Білеты ў саюзе будаўнікоў і ў групкомах.
Кіно-тэатр „Культура"	Грандыёзны баявік „ПАРИЖСКИЙ САПОЖНИК". Каса адчынена ад 3-яе гадз. Пачатак 1 г. а 7 г. — Хутка! ● „Его преступление" ● Хутка!
Кіно „Чырвоная Зорка".	Вядомая артыстка НАТА ВАЧНАДЗЕ у новым грузінск. баявіку „ГЮЛЛИ" пастаноўка сезону. Драма ў 8 ч.
Кіно „ПРАЛЕТАРЫ".	У віду вялікага посьпеху проловгірован яшчэ на 3 дні (9, 10 і 11 сакавіка) „ПОЭТ І ЦАРЬ". (Новы экзэмпляр). Пачатак сеансаў а 7, 8-45 і 10-30. Каса—з 5 гадз.
Кіно „Інтэрнацыянал".	Дзьве праграмы ў адзін вечар: „Осужденные" драма ў 6 част. Армянскія Паті Паташон „Шэр і Шэршэр" Камэдыя ў 6 част.

ЗАОЧНЫЕ ПРОМЫШЛЕННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ КУРСЫ „ПОЛИГЛОТ"

(Основ. в 1917 г.)

состоящие в ведении С.-К. КрайОНО.

ПРЕДМЕТЫ ПРЕПОДАВАНИЯ:

бухгалтерия, коммерческ. вычисл., т рг. корреспонд., землеуст-во, исправление почерка, техн.-худож. черчение, машиностроительное черчение, рисование, стенография и конструкт [дефи итюф].

Заочное посредством переписки по почте специально составленными лекциями. ВЗАМЕН ЗАНЯТИЙ ... ПРЕПОДАВАНИЕ. По окончании курса учащиеся подвергаются испытанию в специальн. квалифик. комиссии и получают соответствующее СВИДЕТЕЛЬСТВО.

На 1-е ноября 1927 г. на курсах состоит свыше 15.000 учащихся.

Плата помесячно от 1 до 3 рублей.

Требуйте бесплатно проспекты, программы и условия.

Адрес: Ростов на Дону „ПОЛИГЛОТ".

Дзяржаўнае Выдавецтва Беларусі.

Вышла з друку і прадаецца ва ўсіх кнігарнях Белдзяржвыдавецтва, наапэрацыі, у кіёсках „КНІГА ВЁСЦЫ" (пры паштова-тэлеграфных прадпрыемствах) і ў кіёсках „Контрагэнцтва Друку" на чыгунках БССР

СТЭНАГРАФІЧНАЯ СПРАВАЗДАЧА „XI ЗЬЕЗД КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (б) БЕЛАРУСІ".

476 старонак. Цана 3 р. 50 к.

АБВЕСТКА

Менкамгас даводзіць да ведама ўсіх грамадзян, што таргі на здачу ў арэнду месц пад гандаль МАРОЖАНЫМ на сэзон 1928 году адбудуцца ў Камгасе (пл. Волі, № 2)—10, 15 і 20-га сакавіка г. г.

Дзеля прыняцьця ўдзелу ў таргох неабходна ўнесьці 25 проц. залогу з рахунку з сумы расцэнкі месца. Пры павялічэньні сумы на таргох у 2 разы, грамадзяне ўносяць у гандлёвую камісію дапаўніцельны залог.

За ўсімі спраўкамі зьвяртацца ў Камгас., пак. № 6.

Загадчык камгаспадаркі ШЧАЦЬКО.

Кіраўнік Арэндн. Часткі ІВАНЮК.

Да ведама падпісчыкаў „ЗЬВЯЗДЫ"

З сёньняшнім нумарам газэты „Зьвязда" месцовым і іншагародным падпісчыкам разасланы першы нумар за сакавік месяц № (10)258 часопісу „ОГОНЕК".

Падпісчыкаў газэты „Зьвязда" з дадаткам часопісу „ОГОНЕК", якія не атрымалі часопісу, просьба безадкладна аб гэтым паведаміць: месцовых падпісчыкаў—у галоўную кантору газэты „Зьвязда" (Менск, Савецкая, 63), а іншагародніх—непасрэдна ў паштовыя аддзяленьні.

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты адбываецца да 2-ое гадзіны дня.

У ноч з 2-га на 3-га лютага па дарозе з Гомелю ў Менск у супрацоўніка рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена", тав. Сумара Уладзімера

украдзены бумажнік,

у якім знаходзіліся: партбілет № 0819167, прафсаюзны білет саюзу працасьветы, кніжка дапрызыўніка № 10, сто чатыры нацаць рублёў грашмі і на 27 рублёў 60 кап. расьпісак.

Пералічаныя дакумэнты лічыць несапраўднымі.

Згубленыя і ўкрадзеныя

наступныя дакумэнты лічыць несапраўднымі:

Асабов. кн. Глінскага Ф., выд. Самохвалавіцк. РВК 554

Чырвонаарм. кн. Мамчыца А., выд. б. Радашковіцк. РВК 555

Віза Лаўрыновіча А., выд. 15 пагранатрадам 556

Асабов. кн. за № 1673 Куш М. І., выд. Бярэзінскім РВК 557

Асабов. вайск. кн. № 1046 Дзяміловіча С. С., выд. Бягомльскім РВК 558

Асабов. вайск. кн. № 518 Сушко В. М., выд. Бягомльскім РВК 559

Вуч.-конск. кн. № 7-116 Кругалевіча М. Е., выд. Бярэзінскім РВК 560

Пасьведч. за № 3 Рогава В. І., выд. Халопеніцкім РВК 561

Вуч.-конск. кн. № 8 Мазурына С. М. 562

Асабов. кн. № 1338 Ковчуры С., выд. Чырвона-Слабодзкім РВК 563

Асабов. кн. Рубінчыка Р. І., выд. Бярэзінскім РВК. 564

Вайск. кн. № 181 Гурэцкага А., выд. Расонскім Валвыканкам 565

Асабовая кніжка Дардыка А. М., выд. Плешчаніцкім РВК. 1689

Друкарня газэты «Зьвязда»—Менск.

Менск, Галоўлітбел № 300